

Tržaški proračun odraz tržaškega gospodarstva

Nekaj uvodnih pripomb

V kratkem prične tržaški občinski svet razpravljati o proračunu za prihodnje leto, ki ga je pripravil občinski odbor. Če tako »na okov prelistava proračun in pregleda posamezne postavke, pride do zaključka, da ni v tem v primerjavi s prejšnjimi posebnimi spremembami. To pomeni, da koraka občinska finančna politika po stari pot naprej; to je tudi povsem v skladu politično sestavo občinskega sveta, se je nekako ustalila ter se oslanja na iste politične skupine kakor rimska vlada.

VELIKI PRIMANKLJAJI V ITALIJANSKIH OBČINAH

Ravnovesje v proračunu ni in ga tudi ne bo na prakso v veljavi pri upravnih velikih občin v Italiji, nihče pričakuje. Trst ima še svoje posebne razloge — svoj gospodarski zastoj — ki opravičuje vsaj do neke meje nekolonizirane primanjkljaje v proračunu. Ravne glede na te posebne kritične razmere in primanjkljaj tržaške občine v primerjavi s primanjkljaji velikih občin v Italiji tako velik. Pomislite samo na primanjkljaj Neapla in Rima; Rimu je primanjkljaj občinske uprave že davno prekoraj 300 milijard, da o omenjamo številčenega odmeva prebno znane finančne politike neapelskega župana Laura. Njegove metode »gotovo »discutables«, in so že večkrat spravile v zadrego samo rimsko državo, dejstvo pa ostane, da je župan Mauro z državnim denarjem obnavljal nemarjeno lice tega vlemesta in pri tem tudi zagotavljal kruh marsikateremu Napolitanu. Primanjkljaje v občinskih upravnih krije namreč država, seveda po kritični razčlenitvi proračuna. Ni dvoma, da prav ta praksa pravzaprav spravlja občine v odvisnost od države in ruši njihovo avtonomijo, ki je po samih ustavnih določbah na območjih sibirskih nogah. (Prefekt lahko vsakemu posebej v občinske upravne zavise v vlada postavlja celo občinske politike).

VRACANJE POSOJIL V »SIBIRSKIH« LIRAH

Občine si iz trenutnih finančnih zaslug pomagajo tudi s posojili. V tem pogledu naša občina gotovo ne zaostaja za drugimi in prav rada sega po posojilih. Ali je to »zasluga« samega župana dr. Franzila ali drugih članov odbora, ne vemo; znano pa nam je njegovo mnenje, da zadolževanje ni danes tako huda reč, ker vrednost lire poloma pada in se zaradi tega posojila vračajo za manjvrednimi lirami. In kje so meje take finančne politike? Mar ne dovolj zgornjo prav dejstvo, da se o proračunu za leto 1962 občinski odbor od davkov ne bodo dvignili, a bo hkrati občinska uprava najela nova posojila? To pomeni, da občani morajo za vzdrževanje svoje občine »spasati« več niti »manjvrednih« lir. Prav tu je meja neudarnosti zadolževanja občine, saj je treba dolgeve prej ali slej vendar vrniti.

NE POZABITE NA NASE LJUDI!

Občinski proračun najbolj obremenjuje izdatki za vzdrževanje namenskega osebja (okoli 5 milijard lir, 830 uslužbencev). Sestavljajo ga posamezni pripomočki, da se število namencev pri tržaški občinski upravi leta do leta krči. Postaja torej očito, da naša občina ne more sprejemati na delo — kakor je to delal prej — več osebja in tako postati zastonj za priseljenec od koderkoli. Iz samega proračuna ni mogoče ugotoviti, ali je občinski odbor končno vendar pričel spustiti tisti naše ljude, mislimo, slovence, in sicer ne samo kot delavce, temveč tudi kot uradnike. Kolikor smo obveščeni, gremo v tem pogledu pravzaprav rakovo pot. Slovenci ne prišlejo navadno niti na tista mesta, ki jih izprazni njihovi rojaki zaradi upokojitve ali boleznih. Med vrsto drugih zadev, ki bi jih bilo treba obravnavati, naj omenimo nekatera vprašanja, kakor vprašanje vzdrževanja cest in občinskih naprav sploh v okolišnih vaseh ter zlasti postavljanje vsaj dvojezičnih napisov, če ne samo slovenskih; gre tudi za občinsko podporo našim kulturnim ustanovam. Resnična demokracija tudi zahteva, da spravimo končno v muzejne arhive fašistična krajevna imena, ne pa da jih celo zopet vveljavimo iz mize, kakor se je zgodilo na popisnih listih za zadnje ljudsko štetje.

Odstavke do postavke

Proračun tržaške občine za leto 1962 prikazuje 18 milijard 342 milijonov lir, odhodkov in 20 milijard 487 milijonov lir izdatkov. Primanjkljaj bo znašal po predvidenih nekaj čez 2 milijardi 45 milijonov lir. Za kritje tega primanjkljaja bo občina kakor vsako leto, poklicala na pomoč državo.

5 MILIJARD ZA OSEBJE

Med rednimi izdatki predstavljajo največji postavke plače in mezde občinskih namencev. Zanje pojde v leto 1962 okoli 5 milijard lir, to je 150 milijonov lir več kakor letos. Izdatki se povečujejo zaradi namestitve novih namencev, ki so bili prej v službi pri zasebnih podjetjih, kakor pri opetnem trževanju in bistvenem pogrebnem postopku. Seveda se zaradi teh novih dodatnih izdatkov občinski proračun ni obremenil, ker ustrezajo tem izdatkom na drugi strani tudi ustrezni dohodki iz davkov in prodajnih občin. Zato jih upokojuje starejših namencev in število uslužbencev krči iz leta v leto ter je zdaj doseglo 830.

Med drugimi rednimi izdatki naj omenimo še nekaj večjih postavk: za obresti na razna posojila, ki jih je občina najela pri Tržaški posojilnici in drugod pojde 114 milijonov lir; za pokojnine 49 milijonov, za službo mestne straže 187 milijonov, za mestno razsvetljavo 4 milijone, za mestno čistočo

25,5 milijona, za kopalnice 5,5 milijona itd.

IZREDNI IZDATKI

Izrednih izdatkov bo v letu 1962 za okoli 1 milijardo 168 milijonov lir. Med izredne izdatke štejejo popravila nekaterih občinskih zgradb (103 milijone), popravila ogrevalnih naprav v občinskih zgradbah (20 milijonov), izredna upravnega dela (181 milijonov), stroške za občinske volitve (45 milijonov), za gledališča (18 milijonov), za uniforme in orožje novih paznikov (42 milijonov), stroške za izdelavo kartometričnih map tržaške občine (35 milijonov), za ceste (200 milijonov), za zaposlitev brezposelnih delavcev pri SELAD (30 milijonov), za nabavo šolskih potrebščin (260 milijonov), za popravilo cerkva (10 milijonov), za pokriti bazen in druge športne naprave (26,5 milijona) itd. Za izvedbo vseh teh izrednih del bo občinska blagajna prispevala iz svojega okoli 400 milijonov lir, za kritje ostalih izdatkov si bo občinska uprava izposodila denar pri Tržaški hranilnici ali pri drugih finančnih zavodih.

Kakor rečeno, bo primanjkljaj okoli 2 milijardi lir pokrila država, ki bo morala poskrbeti tudi za nadomestilo 92 milijonov lir, katere je doslej vsako leto vrgla občini trošarina na vino. Ta bo namreč 1. januarja dokončno odpravljena.

Na račun občinskih davkov se bo steklo prihodnje leto v občinsko blagajno 4 milijarde 375 milijonov lir, to je okoli 23 milijonov manj kakor leta 1961 (4 milijarde 398 milijonov). Pravzaprav prejme občina od davkov manj, ker mora precej višok odstotek odračunati banki, ki zanjo pobira davke.

KOLIKO DAVKOV NA GLAVO

Če upoštevamo, da je v tržaški občini 282.826 ljudi, potem bo znašala prihodnje leto povprečna davčna obremenitev na glavo 15.469 lir (leta 1953 je znašala 8.796, leta 1954 11.199, leta 1956 13.023, leta 1961 pa 15.537 lir). Med raznimi davki bodo tudi v letu 1962 vrgle največ trošarine (2 milijardi 131 milijonov) nato družinski davek (620 milijonov), prometni davek (IGE) na vino in na meso (525 milijonov), davek na industrijo in trgovino (390 milijonov), na vstopnice za razne prireditve (240 milijonov), pristojbina za odvažanje smeti (200 milijonov) itd.

Drugi viri dohodkov, predvideni za prihodnje leto, so naslednji (v oklepaju milijoni lir): bolnišnica (40), globe (2,8), pokopališče (28), ribji trg (28,6), trg s sadjem in zelenjavo (32), kopalnice (25), klavnic (10,6), športna igrišča (5), pogrebna služba (95), openski tramvaj (173) itd.

NIC ZASLUŽKA OD OPENSKE VZPENJACE

Omenili smo že, da so izdatki za vzdrževanje osebja povišali, ker je občina prevzela od Maloželeznice družbe opensko vzpenjavo. Seveda ima ta tudi dohodke. Zanimivo je, da predvideva proračun prav toliko dohodkov (172.790.000 lir) kakor izdatkov. Čudno je, da so sestavljenci proračuna tako previdni, da ne računa občina na prebete, to je na zaslužek. Ne moremo si misliti, da bi Maloželeznica družba, ki je doslej vzdrževala tramvaj in ki je zasebno podjetje, ne imela nikakršnega dobička. Zakaj bi imela občinska uprava toliko izdatkov, da bi ti pobrali vse dohodke? Ker je občina javna ustanova, pričakujemo ob razpravi pred občinskim svetom pojasnilo o tej zadevi.

Postavka o izrednih dohodkih zajema 2 milijardi 749 milijonov lir; v njej so poleg državnega kritja zaporedni tudi neizterjani davki in podobni predvideni dohodki. Postavka o izrednih dohodkih zajema 2 milijardi 749 milijonov lir; v njej so poleg državnega kritja zaporedni tudi neizterjani davki in podobni predvideni dohodki.

V soteskah železnih vrat

V Djerpad smo zavozili skoraj neva opazno. Zapusčali smo široko Donavo, ki se nam je zdela zaradi nedavne deževja široka kot Misisipi. Vedno ožja je postajala in na obeh straneh so se začele dvigati skalnate stene, prekinjene le po hudourniških grapah. Stene so kazale svoj kodrast belorjav sestav in stem odkrivale geologom zgodovino svojega nastanka. Na južni strani se je pokazala srednjeveška trdnjava Golubac, ki na vzlic svojim razvalinam daje veličasten pogled. V obliki mnogokrake zvezde se je s svojimi zidovi in stolpi vkoreninila v strmo pobočje. Golubac je bil v srednjem veku ena najvažnejših donavskih trdnjav v Srbiji, za katero so se v 15. stoletju vodile težke borbe. Za Turke je Golubac postal odskočna deska za prodiranje v Panonsko nižino. Danes je samo še priča srbske odpornosti proti tujim zavojalcem.

MUSICE UBILAJO ŽIVINO

Na levi strani Donave je videti več jam v strmih stenah. Pravijo, da v njih preživijo takomenovane »golubčke mušice«, nevarne male muhe, dolge okoli 2 milimetra, ki se pojavljajo poleti v velikanskih rojih in napadajo živino. Dejanost te mušice ne prezimijo v golubčakih pečinah, temveč ob vsej Donavi od Smedere

Naftovodi v osrčje Evrope

Matteieva palica za sedmero sestra - Novi načrti do leta 1964

Z ustanovo za izkoriščanje petrolejskih vrelcev in zemeljskega plina ENI kakor tudi z njenim ravnateljem se je pričel ukvarjati zopet zahodnoevropski tisk, predvsem angleški, odkar je podjetni inž. Mattei prešel v protiofenzivo proti Veliki Britaniji; tu je namreč začel pripravljati tla za prodajo svojega petroleja. Pred dnevi je angleški časopis »Statist« priobčil zanimiv članek, ki daje strnjene pregled delovanja te italijanske državne ustanove v zadnjih letih in s tem tudi vztrajnega boja inž. Matteia proti velikim zahodnim petrolejskim družbam. Značilen je že sam naslov članka: »Palica za sedmero sestra«.

»PALICA ZA SEDMERO SESTRA«

S tem, da je inž. Mattei stopil na angleški trg, piše omenjeni angleški časopis, je odprl novo razdobje v desetletnem boju med ENI in velikimi mednarodnimi petrolejskimi družbami — »sedmimi sestrami«, kakor jim pravi Mattei. V prvem razdobju se je boj bil na italijanskih tleh. Inž. Mattei je bil v defenzivi. Sledila je protiofenziva na Srednjem vzhodu in v Afriki; zdaj si inž. Mattei prizadeva, da bi bitko preselil na sovražna tla, ter je izbral Veliko Britanijo za pozorišče, kjer hoče odpreti »drugo fronto«.

Sovražnosti so se pričele leta 1951, ko se je pred italijanskim parlamentom pričela razprava o zakonskem osnutku, ki naj uredi vprašanje izkoriščanja petrolejskih vrelcev v Italiji. Leta 1947 je ameriška družba Standard Oil - New Jersey zahtevala priznanje pravice, da lahko samo ona izkorišča petrolejske vrelce v Padski nižini, to da leta 1953 je bil sprejet zakon, ki je dal ustanovi ENI izključno pravico izkoriščanja vrelcev na tem področju; ta je medtem odkrila ležišča metana v Lombardiji ter jih pričela izkoriščati.

BITKO JE DOBIL INŽ. MATTEI

Na Siciliji je družba Gulf Oil odkrila petrolejska ležišča in si izposlovala koncesije, ker uživa Sicilija avtonomijo in ima v tem pogledu svojo lastno zakonodajo. Koncesijo za izkoriščanje vrelcev v Abruciu si je pridobila družba Petrosud, ki sta jo ustanovili Standard Oil in Montecatini. Tako se je vnel boj za pravico do izkoriščanja vrelcev med velikimi mednarodnimi družbami, ki sta jih podpirala koncerna Edison in Montecatini proti državnemu monoplu, ki ga je zagovarjala ustanova ENI. Bitko je dobil inž. Mattei, ki ga je podprla krščanska demokratska stranka. O ustanovi ENI trdijo, da je prispevala v volilni sklad ter je uspela, da si je z novim zakonom iz leta 1956 še bolj utrdila tla. Potrjuje bil njen monopol na izkoriščanje Padske nižine; na drugih predelih je izkoriščanje ostalo odprto, toda pogoj so bili težki: 60% čiste proizvodnje bi morale tuje družbe prepustiti italijanski državi. Tule družbe so že med razpravo pred parlamentom izjavile, da pod takimi pogoji ne bodo investirale svojega kapitala v Italijo.

PETROLEJ IN ITALIJANSKA ZUNANJA POLITIKA

Drugo razdobje tega boja med ustanovo ENI in velikimi zahodnimi petrolejskimi družbami se je začelo, ko je inž. Mattei ponudil ugodnejše pogoje za izkoriščanje petrolejskih vrelcev oz. za vrtanje v državah na Srednjem vzh. Dobitke, ki bi nastal pri izkoriščanju petrolejskih vrelcev, naj bi se ne delil več na podlagi 50-50 (fifty-fifty), to je 50% tujim družbam in 50% državi, lastnici vrelcev, temveč naj bi se ustanovile mešane družbe, pri katerih bi imela ENI 50% in domača država 50% glavnice. Ves rizik in stroške za vrta-

nje bi prevzela ENI ne glede na uspeh vrtanja. Sporazumi na takšni osnovi so bili sklenjeni z Egiptom, Iranom, Marokom, Libijo, Somalijo, Sudanom in Tunizijo. Nazadnje so francoski nacionalisti obožili Matteia, da se je že sporazumel z začasno alžirsko vlado, da bo tej dal na razpolago svoje izvedence, v primeru, da Sahara doseže neodvisnost; to je inž. Mattei zanikal. Zanikal je tudi glasove, da namerava svoje izvedence ponuditi tudi Iraku, ki je v boju z družbo Iraq Petroleum Co. V resnici je inž. Mattei napravil to ponudbo, piše londonski časopis, toda italijanski zunanji minister Segni ga je prisilil, da je svojo ponudbo umaknil ter ga opozoril, da kvari račune italijanske zunanje politike.

Inž. Mattei je dosegel tudi razne uspehe v nerazvitih državah pri izdelavi raznih načrtov za graditve čistilnic, naftovodov in podobnih naprav. Take njegove ponudbe so izkoristile Jordanija, Maroko in Gana. V zadnjem času se je ENI sporazumela v indijsko vlado glede tehnične pomoči in družba ENI je s sodelovanjem nemškega kapitala ustanovila družbo, ki gradi naftovod v Assamu.

NAFTOVOD IZ GENOVE V ŠVICO IN ZAHODNO NEMCIJO

Iz nerazvitih dežel je inž. Mattei preselil svoje dejavnost zopet v Evropo ter meseca junija dal znamenje za pričetek graditve naftovoda iz Genove v Švico in Zahodno Nemčijo. Iz Italije se enkrat odcepi pot Colombyu pri Aiglu v kantonu Vaud, drugi se konča pri Ingolstadt; za hmednjski naftovod se odcepi v smeri Bietigheima blizu Stuttgarta. Zmogljivost naftovoda znaša 18 milijonov ton na leto; na italijanski strani ga bo gradila družba povezana z ENI, v Švici in Nemčiji pa družbe z mešanim italijanskim, švicarskim in zahodnonemškim kapitalom.

PETROLEJ ENI — AGIP NA ANGLESKEM

Predsednik ENI inž. Mattei se je odločil, da odpre »drugo fronto« za svoj petrolej v Veliki Britaniji in to nalogo izroči razpečevalnemu podjetju AGIP, ki posluje pod okriljem državne ustanove ENI. Pričepjan je, da bo na Angleškem dosegel ugodnejše cene, kajti tam lahko prodaja liter petroleja za 37,79 lire, v Italiji pa za 26,18 lire; gorilno olje se na debele v Veliki Britaniji prodaja po 18,85 lire za tono, medtem ko ne more AGIP izkupiti v Italiji več kakor 10,172 lire za tono.

AGIP nabavlja 30% svojih potreb v Sovjetski zvezi v smislu dogovora med inž. Matteiem in sovjetsko vlado; po tem dogovoru kupuje AGIP (oziramo ENI) v Sovjetski zvezi po 4 milijone ton surovega petroleja in mineralnega olja in 750.000 ton gorilnega olja na leto. Od tega jemlje ENI danes 2,5 milijona ton surovega petroleja in manjše količine gorilnega olja; ostale potrebe krije ENI z uvozom iz Egipta (26%), kjer je ENI s sodelovanjem egiptovskega kapitala ustanovila mešano družbo COPE po načelu fifty-fifty; 6% surovega petroleja prihaja iz Irana, kjer je bila ustanovljena podobna družba SIRIP; 12% iz petrolejskih vrelcev Gela na Siciliji, ki jih upravlja AGIP in 15% uvaža iz Srednjega vzhoda.

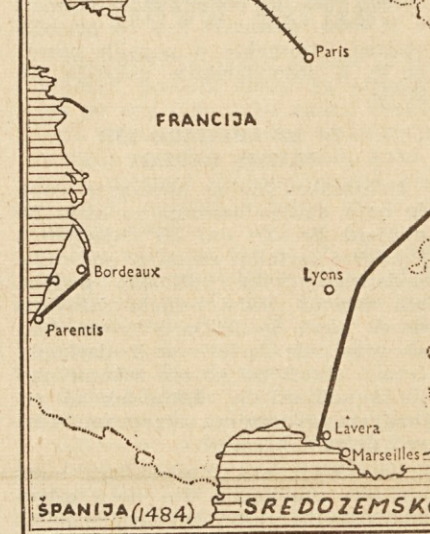
VELIKI NAČRTI DO LETA 1964

Po načrtih, ki jih je napravil inž. Mattei, bo ENI leta 1964 že lahko očistila, razdelila ali prodala 20 milijonov ton surovega petroleja. K njeni današnji proizvodnji bo treba dodati okoli 4 milijone ton petrolejskih derivatov, ki jih bo proizvajala petrolejska čistilnica pri Sannazzaru

blizu Pavie. To bo ena izmed največjih petrolejskih čistilnic v Evropi. Novo čistilnico bodo zgradili tudi v Geli; stala bo 120 milijard lir ter bo proizvajala 3 milijone ton petrolejskih derivatov. V tej čistilnici bodo s posebnim posopkom z uporabo koksja zboljševali kakovost pridobljenega surovega petroleja. Okoli 2 milijona ton bo dobavljala čistilnica v Ingolstadt, ki jo bo zgradila nemško-italijanska družba ob koncu naftovoda pri Muenchenu. V tej družbi ima ENI 74% glavnice. Ostale količine petroleja bodo dobavljale 3 čistilnice, ki jih bodo zgradile Societè Anonyme Marocaine v Maroku, Societè Tuniso-Italienne de Raffinage v Tuniziji in Ghanaian Italian Petroleum Co. v Gani.

Po italijanskih računih bo ENI leta 1964 lahko nabavljala več petrolejskih proizvodov iz čistilnic izven Sovjetske zveze; tako bodo egiptovski čistilnice tedaj lahko proizvajale 6 milijonov ton na leto, petrolejski vrelci pri Geli bodo presegli 4 milijone ton; 2 milijona ton bo ENI nabavljala v Iranu in 1,5 milijona ton na Srednjem vzhodu. Sovjetska zveza bo še dobavljala 2,5 milijona ton. Nekaj naj bi dobavljali novi vrelci v Libiji, Maroku, Tuniziji in Somaliji, ki naj bi jih odprli po rimskih načrtih. Če se bodo vsi ti načrti dali izvršiti, bo Italija nabavljala leta 1964 v Sovjetski zvezi samo še 12% vseh potreb ustanove ENI.

Po sedanjih pogodbah o izmenjavi električne energije med Elektrogospodarsko skupnostjo Slovenije (ELES) in SELVEG se izmenjava vrši tako, da SELVEG dobavlja energijo po daljnovodu 110/130 kV Opčine-Divača, ELES pa jo vrača po daljnovodu 50 kV Plave-Gorica. Po daljnovodu Divača - Opčine se namreč energija v obratni smeri iz tehničnih vzrokov ni dala prenašati. To pa po preureditvi naprav mogoče. Na podlagi tega se bo odslaj začela med obema državama živahnejša izmenjava oziroma izvoz električne energije.

Velike srednjeevropske petrolejske čistilnice bodo v kratkem času lahko prejemale petrolej neposredno iz pomorskih pristanišč, kakor iz Marselje, in tudi iz Trsta, ako v resnici pri de do izvedbe načrta za graditve naftovoda iz našega pristanišča do Dunaja. Naftovod iz Sovjetske zveze proti Srednji Evropi je bil deloma že dograjen in je dosegel že Čehoslovosko. Že na zemljevidu vidimo, da bo sta naftovod iz Genove in iz Marselje pravzaprav medsebojna telmeča, čeprav vodi naftovod iz Marselje bolj v zahodne predele Zahodne Nemčije. Naftovod iz Genove v Zahodno Nemčijo in Švico bo stal okoli 50 milijard lir; po avstrijskih računih bi potreba za naftovod Trst-Dunaj potrosila 800 milijonov šilingov (okoli 19 milijard). V zadnjem času se je pojavil tudi načrt za graditve 300 km

Izmenjava električne energije

POIZKUS SPREJEMANJA ELEKTRICNE ENERGIJE V TRST ČEZ DIVAČO

Dne 5. decembra so izvršili v prisotnosti strokovnjakov Elektrogospodarske skupnosti Slovenije, SADE (Societè Adriatica Elettrica) iz Benetk in SELVEG iz Trsta v transformatorski postaji Divača poizkus prenosa električne energije iz Jugoslavije po daljnovodu 110/130 kV napetosti v transformatorsko postajo Opčine za napajanje dela Trsta z električno energijo. Poizkus je popolnoma uspel; zdaj izvršujejo posebno dela, ki so za nemoten prenos potrebna. Tako montirajo v transformatorski postaji Divača posebno stikalo. Stalen prenos energije po tem daljnovodu bi se po dogovoru začel že v letošnjem letu. Dne 21. decembra bo v Ljubljani poseben sestanek strokovnjakov omenjenih družb, da se dokončno dogovorijo o omenjenem prenosu.

Po sedanjih pogodbah o izmenjavi električne energije med Elektrogospodarsko skupnostjo Slovenije (ELES) in SELVEG se izmenjava vrši tako, da SELVEG dobavlja energijo po daljnovodu 110/130 kV Opčine-Divača, ELES pa jo vrača po daljnovodu 50 kV Plave-Gorica. Po daljnovodu Divača - Opčine se namreč energija v obratni smeri iz tehničnih vzrokov ni dala prenašati. To pa po preureditvi naprav mogoče. Na podlagi tega se bo odslaj začela med obema državama živahnejša izmenjava oziroma izvoz električne energije.

Letos je v avgustu in septembru SELVEG dobavil ELES-u okoli 7 milijonov kWh električne energije, ki jo je moral ELES vrniti v januarju in februarju prihodnjega leta. Kakor vse kaže, pa bo ta energija ne samo prej vrnjena, temveč se bodo dobave iz Jugoslavije v Trst tudi povečale.

R. K.

Živahen tranzit čez Reko

Objavljeni so bili podatki o prometu čez Reko v prvih desetih mesecih tega leta. Pomorski promet čez reško pristanišče je v tem času znašal 2.868.283 ton, in sicer uvoz 1.282.620 ton, izvoz 331.054 ton, tranzit 1.211.764 in razvoz 42.845 ton. Tranzitni promet je bil torej zelo obsežen, najvišje pa je bil meseca maja (160.885 ton).

Letos je zlasti napredoval tranzit Madžarske in Čehoslovoske, in sicer v prvih mesecih tega leta. V tranzitu zavzema še vedno prvo mesto Avstrija s 516.790 tonami; čehoslovoski tranzit je v omenjenem času dosegel 384.260 ton. Povečanje čehoslovoskega tranzita ni samo absolutno, temveč tudi sestava je ugodnejša, ker prihaja na Reko čedalje več prvovrstnega blaga. Tudi madžarski tranzit se je povečal v primerjavi z lanskim letom; je znašal 286.964 ton. Sestava madžarskega tranzita je ugodna. Na ostale države odpade 23.759 ton tranzita; najvažnejše mesto zavzema med njimi Zah. Nemčija.

nase menje

Je bomo politizirali

Ali je zima še čas kavarn, toplih kotičkov in tilih separejev sanjavih ljubljencev? Mislim, da je še. Benčin je sicer napravil resnično revolucijo v mestnem življenju in danes ob nedeljah ali ponedelj, kjer so še izvajali petdnevni delavnik, že v soboto poganja na tisoče in tisoče avtomobilov in avtobusov, nabasanih z izletniki, iz mesta v planine; toda morda že med potjo meščani bolj mislijo na tople kotičke v zakurjenih gostilnah ali planinskih kočah kakor na smučišča.

Ko sem za miklavžovo zvečer z o-kna hotela »Union« v Ljubljani zavrnil samo nekaj lepot zime in videl, kako se v traku električne svetlobe poigra vajo srebrne snežinke v zraku in se zaletaletajo ob šipo, in zopet vračajo v svojo družino, kakor svetilke v širokih pramenih sejejo svet na ulico, sem se nenadoma zavedel bridke resnice, da na Primorskem sploh nimamo zime, ali pa imamo zimo brez tistih draži, ki jih prinaša v severne kraje. Pri nas je tisti večer razsajal vihar in kletila je sodra, v Ljubljani pa je med grmenjem in strelami mirno naltaval sneg in prinašal sladke zimski mir v duše.

Mi nimamo niti kavarn več. Pri nisti so nam bare s svojim tipičnim ekspresom, kakor bi nas hoteli hitreje odtrgati od domačega zaledja in njegovih navad ter nas v tempo južnjaške nervoze čim prej pojužnjati. Nekaj kavarn pa se še vedno upira. S pročelja kavarne »Fabrice« na primer je zginil »Café« in se prikazal »Bar«, toda kavarne je le ostala. Novi lastnik je odprl sicer še več vrat in takoj pri vходу postavil počez velik postrežni pult, da bi z »ekspresom« lovil mimoidoče, toda o njem se nihče ne ustavlja; gostje rajši sedijo po stari tradiciji k mizam. To je prava demonstracija za tradicijo in, če pogledate globlje v dušo gostov, demonstracija ne samo za dušne kavarne, temveč tudi za Dunaj. Mladini ni, mladini je tradicija zoprna.

V to kavarno prihajajo predvsem trgovci in poslovni ljudje sploh, tudi Slovenci in Slovenke, ki jim sicer ni toliko do enakopravnosti s moškim kakor do družbe. Slovenci držimo ponkoni gotovo tri stebre druge bližnje kavarne, nekdanje »Café di Commercio«, ki se je izpremenila v »Bar Ti-voli«. Lastne kavarne nimamo, odkar so fašisti požgali »Balkan« ter je Narodni dom za majhen denar kupila italijanska delniška družba in ga preuredila v hotel »Regina«.

Se nas je toliko, da bi lahko vzdrževali manjšo kavarno ali večji bar, toda podjetnosti ni več dovolj v nas in preprosto vidimo strahove tudi tam, kjer jih v resnici ni. »In če bi nam kavarno razbili ob prvi priložnosti« se izgovarjamo in čakamo, kakor da bi za nas ne bilo enakopravnosti pred zakonom in kakor da bi bila policija samo za to tu, da zavra ruje razbijajoče demonstrante.

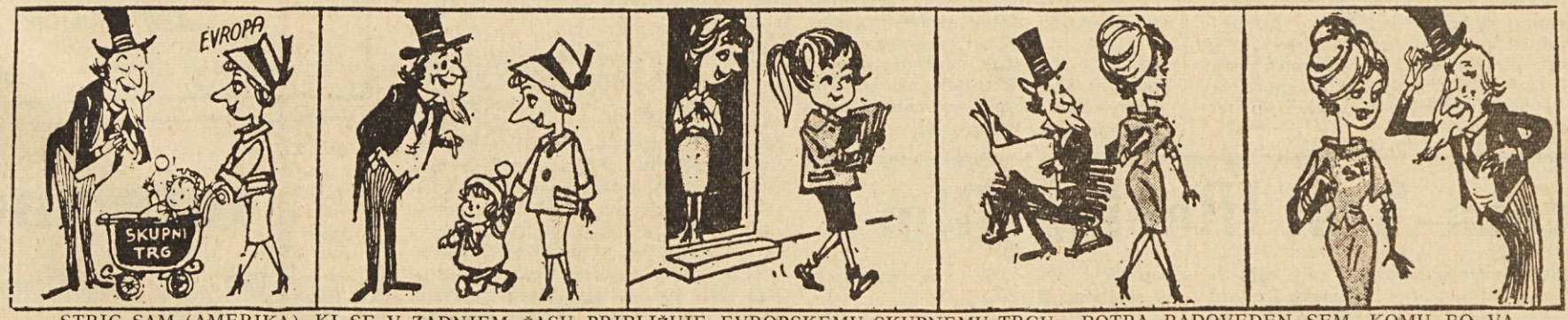
Morda pa ne mislimo Slovenci več na lastno kavarno, ker ne politiziramo več; v kavnarh se namreč uga nja politika, vsaj nekaj se je. Čelo Mussolini se je plašil kavarniške kritike in je gmel proti kavarnam. Res smo se Slovenci izneverili stari navadi politiziranja iz prostega razloga, ker smo se sami razpršili na vse v strove. V zadnjem času se zopet iščemo in ko se zopet zberemo, bomo zopet začetili potrebo po lastnem zborišču, pa naj bo ob »ekspresu« ali kraškem teranu. Nič zato, če bo do pokale šipe in letale v zrak porcelanaste skodelice in medeni piskri. To bo vsaj znamenje za nas in za svet, da še živimo in da hočemo živeti po svoje.

— lb —

Iz življenja

Zgredeno bi bilo zamenjati avtoriteto voditeljev z osebnim kultom. Ze Lenin je dejal: Delavski razred, ki vodi po svetu hudo boj za osvoboditev, potrebuje avtoritete.

(Pravda)

STRIC SAM (AMERIKA), KI SE V ZADNJEM ČASU PRIBLIZUJE EVROPSKEMU SKUPNEMU TRGU: »BOTRA, RADOVEDEN SEM, KOMU BO VASA HCERKICA UGRABILA NEKOČ SRCE.«

munski stražar gledal nekaj časa okoli sebe, ali ga kdo vidi, potem je z roko pozdravil nazaj. »Naš je«, je bilo slišati nekje na palubi. Vsi so se smejali.

NA DONAVI NI NEDELJE

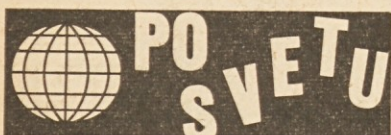
Venomer smo srečavali vlačice jugoslovanske, romunske, sovjetske, avstrijske, čehoslovoske, nemške. Četudi je bila nedelja, promet ni bil nič kaj manj živahen kot ob delavnikih. Na Donavi ni nedelje, pravijo.

Toda na romunski strani se je vendarle videlo, da je nedelja. Ob večjih naseljih je stal eden ali več to-vornjakov, vanj pa so lezli ljudje, večinoma mladina. Spredaj na to-vornjaku je nekdo držal veliko rdečo zastavo, zadaj enako veliko romunsko. To je bilo videti ob vseh večjih naseljih. Odhajali so ali na izlete ali na prostovoljno delo. V Romuniji je še vedno taka navada. Pristanišča na romunski strani nimajo naznačenih imen krajev. Navedene so samo velike številke. Tako nismo vedeli, za katere kraje gre.

Proti poldnemu smo prišli do najožjega mesta v Djerpadu, do Kazana. Tu Donava ne meri niti 150 m. Vi-soke stene so jo stisnile kot bi jo hotelo zadaviti. Ob bregu je v skalo vkle-sana cesta, ki jo od zgoraj ogrožajo pečine, od spodaj pa kipeča voda Do-nave. Potniki so nemo strmeli ob tem čudovitim prizoru. Ladje vozijo tu lahko samo v eno smer in ob začetku in koncu ožine urejujejo posebne postaje za plovbo skozi nevarni Ka-za-n.

(Nadaljevanje sledi)

V. S.

VPRAŠANJE SODELOVANJA S SOCIALISTI V ITALIJI. Med pričakovanim kongresom krščanske demokratične stranke postaja polemika glede sodelovanja s socialisti čedalje ostrejša. Notranji minister Scelba je v svojem zadnjem govoru nastopil proti temu sodelovanju. Po njegovem mnenju lahko samo volivci odločijo o tem, kar pomeni, da bi bilo treba to vprašanje postaviti kot programsko točko na prihodnjih parlamentarnih volitvah. Vodja socialnih demokratov Saragat je pristal na levo, vendar centra (krščanski demokratov, republikancev in socialnih demokratov), ki bi jo podpirala Nemška socialistična stranka. Omenjene koalicijske stranke bi se lahko dogovorile tudi glede kandidata na bližnjih predsedniških volitvah. To je najnovše gledišče Saragata, ki ga je pojasnil urednik tednika »L'Europeo«.

SPOR MED ZSSR IN ALBANJO NA VISKU. Sovjetska vlada je pretrgala diplomatske vezi z Albanijo in odpoklicala svoje diplomatske uradnike. To pomeni, da morajo tudi albanska diplomatska predstavništva zapustiti Sovjetsko zvezo. Kako znano, je Hruščev že na 22. kongresu komunistične stranke obsodil ravnanje albanskega komunističnega vodstva, ki mu načeljuje Enver Hodža. Na kongresu so se Kitajci postavili na albansko stran. Albanci pričakujejo, da bodo tudi sovjetske zaveznice države, kakor Češkoslovaška, Romunija, Bolgarija in druge prekinile diplomatske odnose z Albanijo. V Varšavi zbore Svet za vzajemno pomoč, ki ureja gospodarsko sodelovanje med vzhodnimi državami. Na sestanku niso prispele odposlanci iz Kitajske pa tudi ne iz Albanije. V diplomatskih krogih se je v zadnjem času raznesla vest, da skuša Albanija izboljšati svoje stike z Italijo.

KRVAVI ZAPLETJAJI V KONGU. Organizacija združenih narodov je pooblastila svoje čete v Kongo, da preidejo v ofenzivo in zrušijo poglavitarje Katange Combeja, ki se neče predrediti osrednji vladi v Leopoldvillu. Kakor znano, hoče Combe s pomočjo belgijskega kapitala, ki ima v rokah velike rudnike v Katangi, ohraniti svojo oblast. Combe je pozval vse pristane na vojaški odpor proti četam OZN. Tako je prišlo že 5. decembra do prvih krvavih spopadov; ta dan je bilo na kantanski strani 36 mrtvih. Bivši predstavnik OZN v Kongo Irece O'Brien je obtožil Anglijo in Francijo, da splet-karstvo v Kongo in ovirata prizadevanje, da bi prišlo do združitve vseh dežel v Kongo. Vojska OZN uporablja tudi bombnike, Combejeve čete pa so oborožene tudi s težkim orožjem. Belgiji se upirajo oboroženemu nastopu OZN proti Combeju. Tudi bivši glavni tajnik Atlantske zveze Spaak se je pridružil temu protestu. Combejeve čete vodijo mnogo evropskih častnikov predvsem Belgijcev. Med četami OZN se borijo zlasti Američani in Indijci. Anglije je izjavila, da ne bo pošiljala v Katango bomb za bombardiranje Combejevih čet.

NAPETOST MED INDJO IN KITAJSKO. Indijci obtožujejo Kitajce, da so njihove čete v nekaterih mestih prešle na indijsko ozemlje. Indijska vlada je proti temu protestirala v posebni noti. Kitajci so odgovorili, da ni bila meja na nekaterih mestih dokončno potegnjena in da so se Indijci samo pridružili protikitajski propagandi. Nota priporoča, da je vlada naročila kitajskim četam, naj ne pošiljajo več svojih patrolj v pas 20 km od meje. Indijski predsednik Nehru je v parlamentu izjavil, da ne bo prišlo do pomirjenja med Indijo in Kitajsko, dokler bodo kitajske čete na indijskem ozemlju. Indijci so pripravljali na pogajanja in bodo skušali uveljaviti svoje pravice z mirolnimi sredstvi, da bi se izognili vojni. Če bo pa nujno potrebno bodo morali seči tudi po orožju; vendar ni nevarnosti, da bi prišlo tako do svetovne vojne.

FRANCOSKI DIPLOMATI OBOŽENO NI VOHUNSTVA. V Kairu so pred dobrimi štirinajstimi dnevi zapili štiri francoske diplomate (Jean-Paul Bellivier, André Mattei, Henri Mouton in André Miquel) pod obtožbo vohunstva v korist neke tuje države; oboženo so tudi, da so pripravljali atentat na predsednika republike. Vohunstva so obtožili tudi uradnika francoskega zunanjega ministrstva D'Oumala. Poleg tega je državni tožilec obtožil še nekega domaćina, da je sodeloval s Francozi; pod isto obtožbo sta tudi neki francoski odvetnik in še neki drugi Egipčan. Nadalje so istega prestopka obtožili neki grški častniki, bivši egipčanski poslanik v Franciji Adlai Andreas, neki domaći namestencev v ministrstvu za prosveto in še neki drugi egiptovski državljani. Državni tožilec zahteva zanje dosmrtno ječo. V imenu Francije je za obtožbeno posredoval švicarski poslanik, ker ni Francija v diplomatskih odnosih z Združenim arabsko republiko.

NADSKOF BERAN SE LAHKO VRNE NA SVOJE MESTO. Med svojim obiskom na Dunaju je češkoslovaški minister za zdravstvo Plojhar (ki je bivši katoliški duhovnik) izjavil, da se nadškof Beran lahko vrne na svoje nadškofsko mesto, ako je pripravljeno prisesti lojalnost sedanji vladi. Meseca junija 1949 so ga odstranili iz škofije, ker ni hotel položiti takšne prisegel. Nato je živel in živi še danes v neki villi, kjer mu strežijo katoliške sestre. Minister Plojhar je dodal, da se ne neki češkoslovaški škof, ki je tri leta živel izven svoje škofije, lahko vrnil na svoje mesto, ker je položil takšno prisego.

ZA PRAVICE ŽIDOV V SOVIJSKI ZVEZI. Predsednik zunanje političnega odbora v izraelskem parlamentu je pozval sovjetsko vlado, naj dovoli Židom, ki živijo v Sovjetski zvezi, da se lahko izselijo v Izrael. Sovjetska vlada naj tudi omogoči judovski skupnosti, da se kulturno in versko udeležuje v smislu sovjetske ustave. Poročilo zunanje političnega odbora se tudi bavi z aretacijo nekaterih Židov v Leningradu.

Mednarodna trgovina

ROMUNSKI LES NA ITALIJANSKEM TRGU

Italijanski trg je vprav preplavljen z velikimi količinami romunskega lesa. Računajo, da je količina romunskega lesa na italijanskem trgu danes dosegla okoli 80.000 kub. metrov. Prav tako je močan dotok raznih vrst eksočičnega lesa. Vse kaže, da bo letos dovolj tega lesa dosegel kar 1 milijon kub. metrov, medtem ko je lani Italija uvozila samo 620.000 kub. metrov. Poleg tega je treba računati tudi z uvozom francoske hlovdovine (trdega lesa). Nova sečnja se začne prav zdaj. Več italijanskih uvoznikov je prejelo zavezo ponudbe iz Francije ter so si šli ogledat francoske žage.

Odkar so se Jugoslavlani prilagodili s svojimi cenami novemu položaju na zunanjih trgih, so pogosto za prodajo jugoslovanskega lesa v Italiji mnogo bolj ugodni; vendar so italijanski lesni trgovci mnenja, da bi Jugoslovonom kazalo, da pri cenah zlasti manj vrednega trdega lesa iz Slovenije in Hrvaške izvedejo še nove korekture; gre v prvi vrsti za blago, ki se uporablja za izdelavo galanterije in stolic.

MANI MESA IZ ARGENTINE

Zahodna Nemčija je sporočila Argentini, da mora kupovati več mesa iz evropskih dežel in da ni utemeljena nada, da bi se izvoz iz Argentine povečal. Ako bi hoteli uvažati iz Južne Amerike več mesa, bi se morali Avstralija in Nova Zelandija odpovedati izvoznemu kontingentu za Zah. Nemčijo.

IZVOZ ITALIJANSKIH STROJEV V JUGOSLAVIJO

V prvih devetih mesecih letošnjega leta se je povečal izvoz italijanskih tekstilnih strojev v Jugoslavijo za 1.048 milijonov dinarjev, izvoz naprav za kmetijsko industrijo za 706 milijonov, izvoz naprav za 550 milijonov, izvoz strojev za živilsko industrijo za 796 mil., kmetijskih strojev in nado mestnih delov za 440 mil., izvoz opreme za kokarne za 837 mil., avtomobilov in tovornjakov za 372 mil. ter cestnih kompresorjev za 223 milijonov dinarjev.

5 MILIJARD ZA RIBOLOV

Ministrstvo za državni sklad pripravlja načrt za razvoj italijanskega ribarstva na odprtih morjih. Za tako imenovani »modri načrt« pojdje 5 milijard lir. S tem sredstvi bodo industrializirali ribarstvo, vzgojili večje število strokovnjakov, nabavili novo opremo in modernizirali nekaj ladij. »Modri načrt« predvideva tudi gradnjo 12 motornih ladij za ribolov na Atlantik semern oceanu. Te ladje bodo opremljene s potrebnimi hladilnimi napravami, nekaj hladnjakov pa bodo v okviru tega načrta postavili tudi v važnejših italijanskih pristaniščih.

MANI ŽIVEGA SREBRA IZ ITALIJE. V prvih devetih mesecih letošnjega leta je Italija izvozila 8.632 stotov živega srebra, v vrednosti 2.797 milijonov lir. V istem razdobju lani je izvoz znašal 12.982 stotov, v vrednosti 4.454 milijonov lir.

MNOGO JUGOSLOVANOV NA SEJMU SV. ANDREJA

Znani gorški sejem sv. Andreja je bil letos dobro obiskan; ljudi je bilo mnogo in še posebno iz jugoslovanskega obmejnega pasu. Kramarji in komedianci so res veliko zaslužili, pa tudi gorška občina je gotovo imela od tega mnogo dohodkov. Komediantji so imeli letos na razpolago glavni trg Travniki, prostor ob koncu Rimske ulice in ljudski vrh. Sejem je letos privabil mnogo več komediantov kakor druga leta. Obiskovalci so letos lahko občudovali tudi divje živali kakor opice, leve, krokodile, kače itd.

Zanimiva in koristna je bila vinska razstava, katere se je udeležilo 14 gorških vinogradnikov. Med njimi žal ni bilo nobenega Slovenca, števerjarsko vino je razstavljal samo baron Fomentin. Kmetje so se zanimali tudi za kmetijsko razstavo ob trgovini Kmetijskega konzorcija pa tudi na bližnjem nepokopitem zelenjavnem trgu. Razstavljeni so bili kmetijski stroji vseh vrst. Zastopana so bila razna podjetja, kakor Kmetijski konzorcij in Ticozzi iz Gorice, nadla je Marinac iz Trčica, Terpin iz Steverjana in še nekatera podjetja iz Vidma.

Letalska zveza Trst (Ronke)-Rim

Ze dolgo vrsto let uporabljajo Trščani in Videmčani, ki želijo v prestolnico z brzim vozilom, dnevno civilno letalo, ki vzleti z letališča v Rimu pri Gorici. To letališče je bil pred vojno in za časa zadnje vojne vojaško letališče in le po vojni, so ga pričeli uporabljati tudi v civilne namene. Najprej sta obstajali dve progi, ena proti Milanu, druga proti Rimu, nato pa so prvo zaradi premajhnega števila potnikov odpravili in pustili samo progno za Rim, ki pa je imela in še danes ima vnesno pot staljšiše v Benetkah. Letališče pri Gorici ima zelo odlično lego in specialisti pravijo da je eno izmed najboljših v Severni Italiji. Ima pa eno hibo: je tik pri državni meji in zara di tega se ne more razširiti. V gorški pokrajini pa leži še drugo letališče in sicer v Ronkah. Tega ima v najemu od države za dolgo vrsto let družba »Meteor«, ki izdeluje razne vrste majhnih potniških letal in tudi razna dela za tržiške tovarne. V zadnjem času je ta družba nakupila številne nove stroje, najela celotno vrsto novih delavcev, tako da se danes število zaposlenih giblje okrog sto. Letališče se danes uporablja le v zabavne namene tistih nekaj srečnejših iz Trsta, ki imajo toliko denarja na razpolago, da si kupijo letalo. Predsednik družbe »Meteor« je odv. Lauri iz Trsta, odklikavane z zlatoto kolajno za hrabrost, in pravijo, da prejema državne prispevke za vzdrževanje letališča in delavnice družbe.

KONZORCIJ ZA JULJSKO LETALIŠČE

Letališče v Ronkah je že pred nekaj leti postalo zanimivo zaradi meravne razširitev in vzpostavitve na novem letališču proge, ki se sedaj končuje v Rimu pri Gorici. Vso zadevo so sprožili nekateri tržaški

KONTINGENTI ZA UVOZ MASLA 1962

Minister za zunanjo trgovino Martinelli je te dni izjavil, da ministrstvo izdaja dovoljenja za uvoz masla po vrsti prosilcem. Ta dovoljenja se nanašajo na kontingent uvoza, ki je določen za prvo tromesečje 1962. Dolejš je ministrstvo podelilo dovoljenje za uvoz masla organizaciji Federconsorzi. Zdjaj je Federconsorzi začela izkoriščati uvozno dovoljenje, tako da je maslo iz tujine pričelo prihajati na italijanski trg. V Milanu so zabeležili rahlo nazadovanje cene vseh vrst domačega masla. Lombardsko maslo je izgubilo na ceni po 20 lir pri kilogramu ter se prodaja po 880 lir (na debelo). Maslo iz Emilije je na milanskem trgu nazadovalo na 860 lir, medtem ko se »sladko« maslo prodaja po 790-800 lir kg. (Te cene veljajo na debelo, trošarina in prometni davek nevravnacano, brez embalaže, fco skladišče ali mlekarne).

IZVOZ AGRUMOV

Od 1. januarja do 31. avgusta so iz Italije izvozili 340.000 ton agrumov (pomaranč in limon), lani v istem času je izvoz znašal 305.100 ton. Od 1. oktobra 1960 — to je od začetka sezone — do konca avgusta letos je izvoz dosegel 426.100 ton, to je 1% več kakor v prejšnji sezoni (422.200 ton).

PRIDELEK OLIVNEGA OLJA

Mednarodni svet za olivno olje ceni letošnji proizvodnja olivnega olja na 1.260.000 ton. Prihodnje leto naj bi proizvodnja dosegla 1.150.000 ton.

NARODNI DOHODEK 1961

Narodni dohodek naj bi letos dosegel v Italiji 19.900 milijard lir, to je 6,5% več kakor je dosegel narodni dohodek v lanskem letu. Dohodek iz kmetijske in gozdarstva bo letos za 5% večji od lanskega, dohodek od industrije pa za okoli 8,5%. Narodni dohodek se ne množi več tako hitro kakor prejšnja leta.

VELIKO AVSTRJSKO POSOJILO V SVICI

Avstriska republika bo najela v Svici posojilo 50 milijonov švicarskih frankov, ki ga hoče uporabiti za graditev avtomobilskih cest, za elektrifikacijo železnice in avtomatizacijo telefonske mreže. Podpisovanje v Svici je trajalo od 6. do 11. decembra. Avstrija bo plačevala za posojilo 5% obresti ter ga bo vrnila najkasneje v 15 letih. Švicarski listi so pričeli obširen »prospekt« o pogojih posojila in o gospodarskem položaju Avstrije.

ZA 200 MILIJARD LIR NOVIH DAVKOV

Italijanske davčne obvezance čaka nova davčna bremena za okoli 200 milijard lir. Te dni bo objavljen v Uradnem vestniku zakon o podvojitvi dodatnega davka občinskih podpornih ustanov. Sedaj prinaša državi ta davek okoli 30 milijard lir na leto, se pravi, da bodo morali davkoplačevalci zbrati po novem zakonu okoli 60 milijard lir. Izkupček ni na menjen podpornim ustanovam, temveč državi blagajni.

Na zadnji seji ministrskega sveta sta bila predložena dva nova zakonska osnutka; prvi predlaga povečanje davčne obremenitve na dohodek (Richezza Mobile A in B) za nadaljnjih 55 milijard lir, drugi pa povečanje raznih trošarin za skupnih 70 milijard lir. Preostali denar, do 200 milijard lir, bodo državne blagajne prejele od krajevnih davčnih izterjevalnic, ki bodo poostrele bolj proti davčnim zavencem, ki se bodo skušali izmikati z lažnimi prijavami dohodkov. Nova davčna obremenitev naj bi se pri davku na dohodek nanašala še na letošnje leto, to je od 1. januarja 1961 dalje. Državno knjigovodstvo računa za poslovno leto 1962-63 na dohodek v višini 4500 milijard lir.

TROSARINA NA VINO SE VENDAR ODPRVI

Minister za finance Trabucchi je uradno potrdil, da bo 1. januarja 1962 trošarina na vino po vsej Italiji odpravljena. Kakor smo poročali v Gospodarstvu, so se v zadnjem času razširile vesti, da se bo trošarina še naprej pobirala, in sicer v razmerju 800 lir pri hektolitr vinu, ker bi sicer nastala vrzel v blagajnih posameznih občin. Zato je bilo potrebno, da se oblasti jasno izrečejo o tem vprašanju.

DENAR JE ODESEL DRUGAM

Te javne ustanove so določile za gradnjo letališča 530 milijonov lir, medtem ko bi letališče po proračunu stalo eno milijardo in tristo milijonov lir. Razliko med vsoto, ki jo zbrale krajevne ustanove in vsoto potrebno za gradnjo letališča naj bi križala državna uprava. Država pa ni dosegla dala za to letališče nič lire niti ne tega prispevka na vidiku. Pred leti so v parlamentu odobrili zakon o podelitvi 10 milijard lir za gradnjo in modernizacijo manjših letališč. Vendarle pa sta ves ta denar pobrali letališči v Palermu in v Benetkah. Zdi se da parlament ne namerava izglasovati novega zakona podelitve podpore za gradnjo letališča v Ronkah; morda pa bi nekaj sredstev dala obrambno ministrstvo.

V krajih kjer bi se moralo širiti letališče so ljudje nezadovoljni. Nameravali so odkupiti zemljo po pičlih 100 lir na kvadratni meter, in to za zemljišča, ki so v glavnem zasajena s trto in s sadnim drevjem. Zaradi tega sta tudi občini Turjak (Turriaco) in San Pier d'Isonzo izstopili iz konzorcija. Razlastiti bi morali 90 hektarjev v občini Turjak, 70 v občini

Sejem „Alpe-Adria“

Priprave za novi sejem »Alpe-Adria«, ki naj pospeši trgovinsko izmenjavo v obmejnih deželah Italije, Jugoslavije in Avstrije, kažejo, da so sprejeli pobudo Trgovinske zbornice Slovenije za takšen sejem v poslovnih krogih Gorice, Trsta in Vidma z velikim razumevanjem in jo toplo pozdravili; saj ustvarja za obsejno gospodarske nove razvojne možnosti. V ta namen so trgovinske zbornice v Trstu, Gorici, Vidmu in Ljubljani že delj časa v stiku. Ze ob drugi priložnosti smo omenili, da so razgovori med Ljubljano in avstrijskimi obmejnimi mesti (Gradcem, Celovcem in Innsbruckom) bolj napredovali kakor med Ljubljano in italijanskimi obmejnimi gospodarskimi središči.

Med obiskom dr. B. Novaka, glavnega tajnika Trgovinske zbornice Slovenije v Trstu, so na Tržaški trgovniški zbornici izrazili željo, naj bi ljubljanski izvedenci izdelali še konkretne predloge zlasti glede blagovnih list, da bi jih potem proučile zbornice v Trstu, Gorici in Vidmu. Tako se je L. Dolinšek, načelnik zunanega trgovinskega oddelka pri Trgovinski zbornici Slovenije, nedavno zglasil na Trgovinski zbornici v Trstu z že sestavljenim listo blaga, ki bi ga Slovenija s posredovanjem sejma »Alpe-Adria« lahko prodala kupcem iz italijanskih obmejnih pokrajin. L. Dolinšek je nato obiskal še zbornici v Gorici in Vidmu. Izmenjava misli na teh sestankih je bila zelo živa in stvarna ter je pokazala, da so predlogi ljubljanskega izvedenca izvedljivi, ker ustrezajo v bistvu go spodarskemu sestavu obmejnih pokrajin in možnostim trgovinske izmenjave. Dogovorjeno je bilo, da trgovinske zbornice v Trstu, Gorici in Vidmu še podrobneje proučijo te predloge in da nato sporazumno sestavijo izvozno listo, ki bi jo nato proučili in vskladili z jugoslovanskimi predlogi na novem sestanku, ki bi lahko bil v Ljubljani.

Naglasili smo že, da so v Trstu, Gorici in Vidmu pozdravili pobudo Trgovinske zbornice Slovenije. Zdjaj gre v bistvu samo še za to, da ministrstvo za zunanjo trgovino v Rimu odobri ustrezen kontingent za sejem. V poslovnih obmejnih krogih ne dvomijo, da bo rimska vlada ugodila njihovim željam; saj ji pobuda Trgovinske zbornice Slovenije daje priložnost, da pripomore k trgovinski izmenjavi na meji in s tem tudi k olajšanju gospodarskega položaja v naših krajih, ki čutijo potrebo po živahnosti izmenjavi z jugoslovanskim obmejnim področjem toliko bolj, ker se njihovo gospodarstvo vselej nanašalo na izmenjavo s kralji na jugoslovanski strani. Ker sta Beograd in Dunaj v načelu že dala svojo pristanek, bomo meseca januarja lahko še obiskali prvi sejem »Alpe-Adria« na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

človekov um ne miruje

OBLEKE BODOCNOSTI IZ JEKLA
Precej let prevladuje med strokovnjaki, ki pripravljajo tkanine za bodeče rodove, mnenje, da bo osnovno tkivo bodečih oblek stroke pa se nagibljajo k zamisli, da bodo obleke iz nerjavečega jekla. Seveda si pod jeklom ne smemo predstavljati srednjeveških tridih oklepov, temveč mehkih, prožnih nitk, ki jih bo pripravila in omehčala moderna kemija. Te obleke ne bodo hladne, kot si predstavljamo jeklene oklepce. Če se povsod vgrajujemo fotoreleje, jih tekstilni inženjirji projektirajo tudi za jeklene obleke, da bodo v hladnih letnih mesecih ogrevale z vskladnično sončno energijo leto bolje od živalske volne, ki greje samo kot izolacijsko sredstvo.

PRIHODNJI TEKMECI
POLITEHNIŠKI INŠTITUT V BROOKLYNU obseva z raznimi žarki za znanstveno raziskovanje tudi razne snovi. Med drugim je obseval tudi izdelke iz plastičnih snovi z ultravioletnimi žarki in ugotovil, da so postali na pol prevodni. S tem so se odprle možnosti za revolucionarni napredek na industrijskem področju. Vsa elektronika, ki korenini v prevodnosti raznih snovi, bo dosegla neslutene možnosti razvoja na nepričakovane področjih. Transzitorji, ki so na svojem zmagoslavnem pohodu kot ena najbolj dobičkonosnih panog moderne elektronske industrije, bi izpodrinile plastične snovi, ustrezno obsevale. Tudi samo prvo germanij bi s tem postopkom mogli izločiti. Vse kaže, da bo to postalo eno najpomembnejših odkritij zadnjega časa.

ZDRAVILNO PROTI RAKU
PO LEKARNAH SOVIJSKE ZVEZE
Ministrstvo za zdravje Sovjetske zveze je konec septembra dovolilo množično prodajo zdravila proti neki vrsti raka, in sicer proti rakastim kožnim oteklinam. »Krucine« se imenuje to zdravilo in ga pridobivajo iz gljivične grena mikrobnih kultur »chagosa«, boleznij, ki je razširjena v Braziliji in Čilu. Znana sovjetska revija »Literaturnaja gazeta« trdi, da bo »Krucine« uspešna ovira proti širjenju raznih vrst rakastih bolezni. Znano je, da deluje v Sovjetski zvezi kot v tolikih zahodnih laboratorijih mrzlično številne znanstvene skupine na odkrivanju povzročitelja raka in nato na njegovem izoliranju in uničenju.

MILIJARDA DNEVNO ZAVRZENIH KILOVATOV ENERGIJE
V Rimu je zasedala mednarodna konferenca Združenih narodov, ki je preučevala nove vire energije, da bi zadostila rastočim človeškim potrebam po novih pogonskih sredstvih. Ugotovili so 250 načinov izkoriščanja naravnih sil. Med njimi so poglavite: sončna energija, sila, ki jo povzroča nenehno valovanje morij in svetovnih oceanov, toplotna energija zemlje, eolična, to je pihanje vetrov, ki žene mline na veter in druge naprave na zemlji itd. Velik del naravnih sil ni izkoriščen. Velike ima torej človeštvo zalogo sil, ki jih bo sebi v prid izkoristilo v bodočnosti.

DENAR

UGODNEJŠI TEČAJ DINARJA ZA TURISTE

Ze med letošno turistično sezono je državnim tajnik za blagovni promet dr. M. Brečelj, ki nadzira tudi turizem, izjavil, da bo tudi za turiste od 1. januarja 1962 veljal tako imenovani obračunski tečaj, to je 750 dinarjev za 1 dolar. Po zadnji devizni preobrazbi so v Jugoslaviji tujim turistom obračunavali valuto po tečaju 600 dinarjev za 1 dolar. Jugoslovanske pristojne oblasti so zdaj res odredile, da bo tudi za turiste od 1. januarja veljal obračunski tečaj 750 dinarjev za dolar. Doslej je jugoslovanske banke oziroma menjalnice turistom iz Italije plačevale za vsakih 100 lir 96 dinarjev, od 1. januarja pa bodo plačevale 120 dinarjev za 100 lir.

DINAR V TRSTU DRAŽJI. Kakor vsako leto, se je tudi letos pred prazniki tečaj dinarja na prostem trgu v Trstu dvignil, in sicer moraš plačati zdaj za 100 dinarjev 65-67 lir, medtem ko je pred tednom veljal tečaj 61-62 lir za 100 dinarjev.

NEMCE VZEMIRAJO VIŠOKE PLAČE

Inštitut za razvoj zahodnonemške industrije se v svojem zadnjem poročilu bavi z gibanjem plač v primerjavi z naraščanjem proizvodnje. Inštitut ugotavlja, da ni med naraščanjem pla in proizvodnjo pravega razmerja. Plače se prenaplo dvigajo v primerjavi s proizvodnjo. V prvem tromesečju tega leta so se plače povzdale za 8%, v drugem se je povprečni povisek sukal med 9 in 13%, medtem ko se je proizvodnja industrije dvignila za 5,6% v prvem tromesečju (v primerjavi s istim razdobjem lanskega leta) in samo za 3% v drugem tromesečju.

Inštitut ugotavlja, da je prišlo do tega neravnovesja, ker so sindikalne organizacije zahtevale zvišanje plač, trdeč, da plače zaostajajo za povišanjem življenjskih stroškov in da industrijska podjetja lahko povšajo plače, ker se je industrijska proizvodnja dvignila.

NA JUŽNEM TIROLSKEM SE NI MIRU. V Bocnu so neznanici zopet položili »molotovski« pred pisarno nemškega odvetnika dr. Sanda pa je eksplodirala bomba, ki je pokvarila vhod. V Gradcu je sidišče obsidelo štiri člane avstrijskega iredentističnega društva »Berg Isel Bunde«, ki so bili obtoženi, da so sodelovali z atentatorji na Južnem Tirolskem in jim dobavljali dinamit. En obtoženeec je bil obsojen na eno leto, drugi na 8 mesecev in dva na 6 mesecev vsak.

Poravnajte naročnino!

kovanih področjih. Transzitorji, ki so na svojem zmagoslavnem pohodu kot ena najbolj dobičkonosnih panog moderne elektronske industrije, bi izpodrinile plastične snovi, ustrezno obsevale. Tudi samo prvo germanij bi s tem postopkom mogli izločiti. Vse kaže, da bo to postalo eno najpomembnejših odkritij zadnjega časa.

ZDRAVILNO PROTI RAKU
PO LEKARNAH SOVIJSKE ZVEZE
Ministrstvo za zdravje Sovjetske zveze je konec septembra dovolilo množično prodajo zdravila proti neki vrsti raka, in sicer proti rakastim kožnim oteklinam. »Krucine« se imenuje to zdravilo in ga pridobivajo iz gljivične grena mikrobnih kultur »chagosa«, boleznij, ki je razširjena v Braziliji in Čilu. Znana sovjetska revija »Literaturnaja gazeta« trdi, da bo »Krucine« uspešna ovira proti širjenju raznih vrst rakastih bolezni. Znano je, da deluje v Sovjetski zvezi kot v tolikih zahodnih laboratorijih mrzlično številne znanstvene skupine na odkrivanju povzročitelja raka in nato na njegovem izoliranju in uničenju.

MILIJARDA DNEVNO ZAVRZENIH KILOVATOV ENERGIJE
V Rimu je zasedala mednarodna konferenca Združenih narodov, ki je preučevala nove vire energije, da bi zadostila rastočim človeškim potrebam po novih pogonskih sredstvih. Ugotovili so 250 načinov izkoriščanja naravnih sil. Med njimi so poglavite: sončna energija, sila, ki jo povzroča nenehno valovanje morij in svetovnih oceanov, toplotna energija zemlje, eolična, to je pihanje vetrov, ki žene mline na veter in druge naprave na zemlji itd. Velik del naravnih sil ni izkoriščen. Velike ima torej človeštvo zalogo sil, ki jih bo sebi v prid izkoristilo v bodočnosti.

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE
LA GORIZIANA
GORIZIA - VIA DUCA D'AOSTA N. 88 - TEL. 28-45 - GORICA
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA
Posebni pogoji za prevoz blaga v Jugoslavijo

TRANS - TRIESTE
Società a r. l.
TRIESTE-TRST, V. Donata 3 - Tel. 38-827, 31-906, 95-389

UVAZA: vse lesne sortmane in produkte gozdne industrije.
IZVAZA: vse proizvode FIATove avtomobilске industrije in rezervne dele • Vse vrste gumo tovarne CEAT in vse proizvode najvažnejših italijanskih industrij.

m. v.

Gospodarska utrujenost Zah. Nemčiji

V Parizu, Londonu, pa tudi v New Yorku pozorno sledijo gospodarskemu razvoju v Zahodni Nemčiji, ki je jasno, da se zahodnonemška industrija čedalje bolj uveljavlja s svojimi proizvodi na svetovnih trgih in sicer tudi na takšnih, ki so jih dolgo po drugi svetovni vojni obvladali proizvodi omenjenih držav. Vprašanje razvoja zahodnonemškega gospodarstva stopa toliko bolj tudi v ospredje, odkar se je Velika Britanija odločila za pristop k Evropskemu skupnemu trgu; v tej gospodarski skupnosti se je zahodnonemški vpliv že tako počel, da so se Angleži zbal prevlade nemške industrije na evropskem trgu in da so se prav iz te bojazni odločili za pristop.

Londonski strokovni tisk je takoj zabeležil razne glasove iz Zahodne Nemčije, da ni računati v prihodnjem letu na tako nagle napredek nemškega gospodarstva kakor v zadnjih letih. Podobne izjave so prišle celo iz ust nekaterih odgovornih ministrov, pa tudi razna gospodarska združenja ugotavljajo, da napredek v gospodarstvu popušča. Zahodnonemška industrija prejema manj naročil za industrijsko opremo; proizvodnja jekla ne bo letos dosegla 34 milijonov ton kakor lansko leto in nekatere družbe so že napovedale, da bodo v zimskih mesecih skrčile proizvodnjo za 15-20%. Manjša so tudi naročila za izvoz; na drugi strani bo slaba kemikalij letina priložila Nemce, da uvožijo več kmetijskih pridelkov iz tujine. Uprava železnice se pričuje, da je količina tovora, posebno pa premoaga, rudnin in jekla, manjša kakor lansko leto.

Nekateri razlagajo te pojave z okolnostjo, da ni na razpolago dovolj strokovne delovne sile. Danes bi nemška industrija potrebovala okoli 500.000 svežih strokovnih delavcev, na drugi strani je samo 93.000 ljudi brez dela. S pospeševanjem avtomatizacije je ni mogoče nadomestiti tega primanjkljaja strokovne delovne sile. Skoraj v vseh industrijskih podjetjih so skrčili delovni časi. Zvezna banka ugotavlja v svojem poročilu, da proizvodnost ne napreduje z istim korakom kakor se dvigajo plače. Napovedala je samo za 4% v zadnjih 12 mesec

vestnik

SEDEŽ: TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10/I. - TELEFON ŠT. 79-01

SLOV. GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA

POSOLILA ZA TRGOVCE
IN GOSTILNICE

Predpise za podeljevanje posojil trgovskim obratom določa zakon z dne 16. 9. 1960 št. 1016 pod naslovom »srednjeročno finanširanje trgovini« (finanziamento medio termine al commercio). Ker 31. decembra t. l. izteče rok za vlaganje prošelj za doseglo srednjeročnih posojil po omenjenem zakonu, bomo pojasnili koristi, ki jih nudi omenjeno posojilo, kakor tudi opravičili razloge, zakaj tudi naše združenje zagovarja vlaganje roka za vlaganje prošelj za doseglo omenjenih posojil. Ta posojila so določena za pospeševanje, obnove, povečanje naprav in zidarskih del, ki so potrebna za ureditev prostorov za namestitve trgovskih in obrtniških obratov. Posojila lahko prejmejo že obstoječi obrati kakor tudi na novo ustanovljeni, le da imajo značilnosti, po katerih jih lahko smatramo za srednja ali majhna trgovska podjetja. Posojila so po zakonu namenjena le podjetjem, ki nimajo več kot 20 nameščenecv, izjemni lastnike, družabnike, družinske članke itd. čeprav za svoje delo prejemajo v podjetju redno plačilo, in za tista podjetja, katerih letni poslovni promet ne presega 250 milijonov lir. Kreditiranje za zidarska dela se nanaša le na ureditev prostorov in postavitve raznih naprav, medtem ko je treba izločiti povsem nakup prostorov. Glede obnove, povečanja, opreme in naprav ni predvidena nobena omejitev in zato je mogoče vključiti stalno opremo kakor tudi premično.

Do tega posojila imajo pravico trgovska podjetja, restavracije, bari, gostilnice in drugi gostinski obrati itd.

Za južno Italijo, Sicilijo in Sardinijo ter za nekatere občine pokrajine Rieti in Rima traja posojilo 10 let, za ostale kraje in seveda tudi za Tržaško ozemlje pa 7 let. Za 10letna posojila je določena obrestna mera na 3% za 7-letna pa na 5%.

Za posojila, za katera bodo prošnje vložene po 31. 12. 1961, bo veljala redna obrestna mera, ki je na splošno v veljavi za razne naprošene kreditne operacije. Posojila podeljujejo Italijanski mobilarni zavod (IMI) — Banca Nazionale del Lavoro.

PODALISANJE ROKA VEZANIH NAJEMNIN NEPREMČNINAM ZA TRGOVSKO IN OBRTNISKO DEJAVNOST

Prav gotovo bodo trgovci in obrtniki sprejeli z zadovoljstvom vest, da je bil podalšan rok za odpoved najemnin za nepremičnine, ki se uporabljajo za trgovsko in obrtno dejavnost. Rok je bil podalšan do 30. junija 1962. Toda povišana je s 1. januarjem 1962 do 30. junija 1962 tudi najemnina za omenjene nepremičnine, in sicer za 25%.

Ta ukrep je bil zelo umesten, toda dobro bi bilo, če bi bil podalšan rok vsaj do 31. decembra 1962, ker do sedaj ni bilo odločeno še nič dokončnega v odškodnini trgovske uplache. Če, da bo preteklo še precej časa, zlasti, ker bodo predloge o znesku odškodnine trgovcem, katerim odstopajo lastnik nepremičnine najemno pogodbo, zainteresirani zelo težko sprejeli. Odškodnina, ki jo sedaj predlagajo je še neprimerna in zdaleč ne ustreza škodi, ki je prizadeta človeku, ki je s svojimi silami in dolgoletnim trudom uvedel trgovinski ali obrtniški ograt. Po tem ukrepu se tudi že izdani odloki o odpovedi uveljavijo le 1. junija 1962.

PLAČILO DRŽAVNIH PRISTOIBIN ZA OBNOVO OBRTNIC

Do 31. decembra je treba obnoviti razne letne obrtnice (licence); in do istega roka je treba nemudoma tudi plačati določeno pristojbino. Od 1. decembra dalje je treba položiti državno pristojbino za letne obrtnice na tekoči račun c/c n. 11/46000 (primo ufficio IGE Rome) in ne več kot do sedaj na tekoči račun c/c n. 11/136.

Na političnem obzorju

PRAVICE MANJSIN NA ZASEDANJU MESANEGA ODBORA. Kakor smo napovedali v zadnji številki, se je v Beogradu sestala italijano-jugoslovanski mešani odbor, ki je bil ustanovljen z londonskim sporazumom, da bi proučeval uveljavljanje določb posebnega statuta glede manjšin ter bi sporazumno odstranjeval ovire na tej poti. V italijanskem odposlancestvu so poslani Castronuovo, per. Gerin, ki vodi urad za zvezo z zunanjim ministrstvom, ter podpredseda dr. Capon in dr. Molinari ter per. Angioletti; jugoslovanskemu odposlancestvu predseduje Miha Vojšnjak, bivši jugoslovanski generalni konzul v Trstu. Jugoslovani so zopet postavili na dnevni red vprašanje uvedbe dvojezičnosti, nadalje zahtevo, da se tudi Slovenci nameščeajo v javne službe, in izvajanje čl. 13 londonskega sporazuma, ki prepoveduje vse javne nastope iz plemenske mržnje. Italijani zahtevajo več pravic v manjšinskih šolah in protestirajo proti prekrševanju primkov. Na dnevnem redu je tudi več priložb posameznikov. Po poročilih iz Beograda obstaja nada, da se bo odbor sporazumel vsaj glede nekaterih zadev.

DENARNA KAZEN, ČE GOVORIS V SVOJEM JEZIKU. Tržaški odvnetnik in poslanec Italijanskega socialnega gibanja (neofašističnega) dr. Wondrich je tožil glavnega urednika »Primorskega dnevnika« inž. Št. Renka zaradi nekega članka. V začetku razprave pred tržaškimi sodiščem je obtožence na podlagi posebnega statuta londonskega sporazuma zahteval, naj mu sodišče dovoli uporabljati materin jezik in naj zato pokliče tolmača. Sodišče je zahtevu obtoženca, ki ga je branil dr. A. Kukanja, odbilo in je pri tem sklicevalo na 137. člen kazenskega postopnika, ki dovoljuje uporabo »tujega« (slovenskega) jezika samo tistim obtožencem, ki ne znajo italijansko; ta fašistični paragraf določa celo, da mora sodišče kaznovati tistega, ki denarno globo tistega, ki bi govoril pred sodiščem v svojem jeziku, čeprav obvlada italijanskega. Sodniki so torej uporabili ta fašistični zakon, čeprav je proti duhu in črki ustava, in proti londonskemu sporazumu, ki pripadnikom manjšin izrecno priznava pravico do uporabe materinega jezika. Sodišče je tudi zavrnilo utemeljen predlog zagovornika, naj se zadeva izroči v presojo ustavnemu sodišču.

TRZASKE SOCIALISTE ZANIMA POLOŽAJ MANJSIN V JUGOSLAVIJI. Kakor smo zvedeli iz tržaških političnih krogov, odide v kratkem v Jugoslavijo posebno odposlanstvo tržaških socialistov, da bi proučilo položaj italijanske manjšine v Jugoslaviji. Tržaške socialiste zanima pravna ureditev italijanske manjšine, njena številna moč in njeno kulturno udejstvovanje. Kakor znano, živijo Italijani v bivši coni B (na Koprskem) pa tudi izven te, kakor v Rovinju in lužnici do Pule ter na Reki. Njihov položaj je bil urejen s splošnimi in stvarnimi določbami, ki veljajo za vse manjšine v Jugoslaviji in so res široke, položaj Italijanov v bivši coni B pa urejujejo še podrobnejše določbe posebnega statuta Londonskega sporazuma.

»NON POSSUMUS«. Na ustanovnem obnem zboru Zveze prosvetnih društev v Gorici so nekateri govorniki naglasili, naj bi Zveza zajela vse prosvetne organizacije Slovencev v Italiji in glede na njihov svetovni nazor in njihovo politično opredeljenost. Tudi predsednik Zveze prosvetnih društev Ubaldo Vrabec je po tržaškem radu povabil k sodelovanju vse Slovence. »Katoliški glas«, glasilo Katoliške skupnosti, piše, »da ne namestimo krščansko usmerjeni Slovenci sklepali z materialistično usmerjenimi ljudmi nikakršnih zvez na kulturnem področju«. List pa ne izključuje skupnega nastopa od primera do primera z drugimi slovenskimi skupinami na političnem področju.

JAPNSKI DELAVCI ZA ZAHODNO NEMČIJO. Nemška vlada je sklenila, da omogoči priselitev 1500 japonskih rudarjev, ki bodo delali v zahodnonemških rudnikih. Doselej je delalo v Zah. Nemčiji 370 japonskih rudarjev.

IZ ŽIVLJENJA ZDRUŽENJA

Prejšnje dni je tajništvo združenja na prošnjo članov prodajalec zelenjave in sadja poslalo predsedstvu Trgovinske zbornice vlogo, s katero prosi, da bi posredovali za spremembo urnika trgovin z zelenjavo in sadjem, in sicer tako, da bi te imele urnik kot ga imajo trgovine jestvin.

Dne 11. t. m. se je sestala sekcija avtoprevoznikov in razpravljala o vprašanjih avtoprevoznikov, ki se nanašajo zlasti na avtoprevoze med Jugoslavijo in Italijo. Sprejeta je bila vrsta predlogov, ki jih je tajništvo združenja sporočilo trgovinski zbornici.

OBVESTILA

Opozarjamo člane, ki imajo obrtnice (licence) javne varnosti, da jih je treba obnoviti do 31. t. m.; vplačati je treba tudi ustrežajočo denarno pristojbino na tekoči račun št. 11/46000 (naslovljeno na Primo ufficio IGE - Roma). Ob plačilu pristojbine je treba priložiti 2 promile za potrdilo.

Do istega dne je treba poravnati tudi državno pristojbino za obnovo dovolilnice za prodajo špiritov, parfumov in likerjev (licenca Utif); prav tako morajo poravnati državno pristojbino gostilničarji, bari, bifeji ter zlatarne in brežalkobolnih pijac.

Dne 31. decembra zapade tudi naročnina — letna ali 6-mesečna — na radio aparate in televizorje.

VAŽNO ZA DELODAJALCE

Do 15. januarja morajo vsi delodajalci izročiti Uradu za delo pisмено prijavo v dvojniki vseh nameščenecv, ki so bili v službi dne 31. decembra 1961. leta. Prijava mora biti v dvojniki in v njej morajo biti navedeni rojstni podatki, stanovanje, datum sprejema na delo in kvalifikacija vsakega nameščenca.

kronika

STAVKALI BODO TUDI SLOVENSKI ŠOLNIKI. V smislu sklepa odbora Sindikata slovenske Šole v Trstu bodo v sredo in četrtek stavkali tudi slovenski profesorji ter se s tem pridružili svojim tovarišem italijanske narodnosti. Stavka bo po vsej državi, ako vlada do 13. tega meseca ne sprejme zahtev srednješolskih profesorjev. Profesorji zahtevajo, da tudi njim vlada poviša plače, kakor jih bo povišala državnim nameščencem v upravnih službah. Najnižji povšek za te uslužbenke bo dosegel 10.000 lir na mesec. Od 1. oktobra prejemajo profesorji res nekoliko višje plače, toda povšek prejemkov suplentov na primer znaša samo 5000 lir na mesec. Ta povšek profesorjskih plač je bil sklenjen že lansko leto, a je začel veljati šele oktobra letošnjega leta in zaostaja močno za novim povškom plač nameščenecv v državni upravi.

POČASTIMO ŽRTVE ZA NAŠE PRAVICE! V nedeljo, 17. decembra ob 15. uri bo na Opčinah počastitev spomina Pina Tomažiča. Simona Kosa, Ivana Ivčiča, Ivana Vadrjalca in Vika Bobka, in sicer na mestu, kjer so bili ustreljeni pred dvajsetimi leti.

PROMET S TOVARNIŠKI OB PRAZNIKI. Minister za javna dela Zaccagnini je odredil, da smejo tovarnišniki v več kakor 50 stotov nosilnosti krožiti po italijanskem ozemlju tudi ob prazničnih dnevih 24. in 31. decembra 1961 in 7. januarja 1962. Minister je izdal ustrezno dovoljenje, da bi ne trpelo oskrbovanje tržišč z blagom med prazniki. Kakor znano, je cirkulacija teh tovarniških ob nedeljah in prazniških nepovedana.

NOVI NACELNIK TISKOVNEGA URADA. Za novega načelnika tiskovnega urada pri Kvesturi (policijskem ravnateljstvu) je bil imenovan dr. Anfossi. Dosedanji načelnik Palumbo je bil dodeljen vojašnici Duca d'Aosta pri Sv. Ivanu.

NAMESTO TROSARINE NA VINO. Namesto trosarine na vino bodo po vsej verjetnosti občne povišale trosarino na nekatere druge blagovne vrste. Nove trosarinske ukrepe bodo verjetno zadele dve skupini blaga: prehranjevalno blago in ostalo blago za široko potrošnjo. V to drugo skupino spadajo med drugim tudi bencin, petrolej, gorilni plin itd. Trosarino bodo občine pobirale kakor pri vinu, to je ob prevozu blaga na ozemlje občine.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE

V soboto, 16. dec. ob 21. v Auditoriju v Trstu

PREMIERA

Anton Pavličič Čehov

»NA VELIKI CESTI«

Dramski mozaik v dveh delih priredil Jože Babič. Prevredel: Janko Moder Režiser: Jože Babič — Scenograf: inž. arh. Ernest Franz — Glasba: Pavle Merku

Ponovitev: V nedeljo, 17. dec. ob 10. uri matineja za dijake. V nedeljo, 17. dec. ob 17. uri.

Prodaja vstopnic od petka, 15. dec. dalje v Tržaški knjigarni, Ul. Sv. Frančiška, 20 ter eno uro pred pričetkom predstav v baru Moscolin (nasproti Avditoriju).

V Trstu so umrli 80-letni Franc Birsht, 78-letna Ana Godina vd. Vecchiet, 67-letni Karel Cunja in 93-letna Ana vd. Uršič že vd. Rebec, v Barkovljah 76-letni Stefan Periot, v Dolini 53-letni Zarko Zerjal, na Opčinah Josipina Sošič in v Šklednju 72-letni Ignac Stoka.

na pa do raznih briških merlotov, stare rebule in modernega pinota pa do bolj specialnih tokajev in malva zije ter do raznih italijanskih vin do raznih brezalkoholnih pijac, nad katerimi se zmurjuje starejša generacija, ki pa je železni zakon za varstvo v sedanjih povodnih vozil po cesti. Hrano smo že omenili in je čisto v skladu z vsemi zahtevki najbolj izbranih in razvijenih okusov.

Nič se nam ni treba sramovati, da bi italijanska gostišča v sosednji Furlaniji ali pa še dalje po vsem Beneškem bila pred temi našimi gostilnami. Morda so drugod bolj razkošni lokali, velike restavracije, renovirani razni »kasteli« in srednjeveške vile, toda ti gostilne, prilagojene na moderne goste, ki prihajajo z avtomobili, v tem delu tržaško-goriške dežele s staro gostilniško tradicijo, ki so jo vzdrževali skozi dolge rodove Slovencev in mestih in na deželi, je tu ohranjen v vseh svoji stoletja preskušenim dobroti gastronomske vrline in očarljivost gostiljube. Želeli bi, da bi se naši gostilničarji tostran in onstran meje hodili tu učiti, kako je treba privleči in ohraniti goste. Posebno bi to bilo zaželjeno v Soški dolini, kjer bi objekti za silo še ustrezali, kjer pa vsa tu; od letošnjega krepkega tera

najboljše, kar jih sploh imamo Sloveniji kjerkoli na slovenskem ozemlju. Te gostilne kar prijateljsko tekmujejo med seboj, kako bi se čedalje lepšo opremo privabile goste. Gostje strmiijo nad okusnimi podi, dvobarnimi vložnimi programi iz umetnega in naravnega kamenja ter novimi čimčimami, saloni, najmodernejšimi barji, ekspresnimi stroji za kavo in drugimi modernimi tehničnimi ureditvami. Ne več, komu bi dal prednost, Ožbaltu, Tomažu ali Pavletiču ali bi počakal, pa se zapeljal dlje do Komela ali do Nanuta ali pa bi se zadržal pri teh treh odličnih gostilničarjih v Rupi.

Blesteče nova oprema pa ni samo prazna in pusta fasada, pročelje, ki pusti gosta hladnega. Kako znajo ti ljudje, ti pravi mojstri v gostinski obrti s šegavo besedo, s hitro, prijazno postrežbo, v slovenski in italijanski besedi privabiti gosta, da se vrača še in še.

Ali naj izgubljamo še besede za njihova vina: kar premore plemenitih vin bližnja slovenska okolica so vsa tu; od letošnjega krepkega tera

socialni

UTRINKI

VPRASANJE PETDNEVNEGA DELAVNIKA

Ministrstvo za delo in za socialno skrbstvo je pred časom razposlalo sindikalnim organizacijam posebne vprašalne pole, na katerih naj bi pojasnili svoje gledišče v zvezi z vprašanjem ureditve delovnega tedna. Kakor je znano, so v trgovinah v Genovi vpeljali — prvič v Italiji — petdnevni delovni teden. Delavci in uslužbenici ostanejo vsak dan po eno uro več na delu, nato pa so prosti v soboto in nedeljo.

Zanimivo je stališče italijanske O-srednje zveze trgovcev glede tega vprašanja. Zveza pripominja, da opravljajo trgovci posebno delo, ker so in morajo biti na razpolago odjemalcem; zaradi tega si tudi ne morejo sami določiti delovnega urnika, temveč je to naloga prefekta. Trgovska stroka je v marsičem različna od drugih proizvajalnih vej. Večina trgovin na drobno ne zaposluje tretjih oseb, temveč samo družinske člane. Za nekatere trgovine so najbolj donosne določene ure, za druge določeni dnevi itd. Vskladiti vse te posebnosti posameznih vej v trgovini ne bo lahko. Zveza se nadalje sprašuje, ali je uvedba novega tedenskega urnika sploh potrebna, ko se prav v tem času izvajajo določbe zadnje kolektivne pogodbe za trgovinsko stroko. Pogodba, ki je bila sklenjena 22. julija 1961, daje delavcem v trgovinski stroki pravico, da si vziemajo vsak mesec pol dneva prosto. Od 1. aprila prihodnjega leta dalje se bo to izvajalo po pol dneva na mesec. Zveza nadaljuje, da je predlagala ministru za delo, naj namesto rešitve z zakonskim odlokom prepusti vso zadevo sindikalnim organizacijam in organizacijam delodajalcev trgovske stroke, ki jo bodo same uredile.

GENOVA PREDNJAČI. V Genovi so te dni uvedli nov delovni urnik, ki ga je nedavno sprejela občinska uprava. Ob sobotah bo kakor ob nedeljah prost dan, zato pa bodo uslužbenici in nameščenci delali ostalih pet dni po eno uro več. Pri uradniških se delovni teden dejansko skrči za eno uro, to je od 38,5 na 37,5 ure, pri agentih in dnevničarjih pa za 2 uri, to je od sedanjih 44 na 42 ur.

Nove tarife - dražja elektrika

Medministrski odbor za cene je pred kratkim peneolil tarife za električni tok po vsej državi. Na našem ozemlju bodo odslej tarife (cene) za električno energijo nekoliko višje. Način, kako je treba računati mesečno porabo toka, je precej zamotan. V bistvu gre za naslednje poviške:

Cena kilovatne ure se pri električni energiji za razsvetljavo dvigne od sedanjih 42,8 na 44,4 lire. To ceno bomo plačevali tudi za najaz, to je za kilovate ure, ki smo jih potrošili od 1. septembra 1961 do danes.

Cena kilovatne ure se bo pri električni energiji za gospodinske stroje »mizalaz« od sedanjih 13,9 na 13,5 lire. V resnici pa se bo močno povišala, ker bo do leta 1963 odpravljena nočna tarifa, ki znaša danes le 5,6 lire za kilovatro uro. Marsikatera gospodinja je doslej izkoristila to nizjo tarifo ter vključila čez noč ogrevalnike v kopalnici, razne bojlere itd. To ne bo imelo več smisla, ko bodo uveljavljene nove tarife.

V zvezi s potrošnjo električne energije za gospodinske stroje, je ACEGAT pripravil tudi posebno tarifo, tako imenovano »binomsko tarifo«. Ta tarifa se bo v nekaterih primerih izplačala. Najprej naj ugotovimo, da kdor želi, lahko ohrani stari način obračunavanja, da namreč plača znesek, ki ga kaže števec. Le cena enote električne energije bo nekoliko višja.

Novi način obračunavanja (dvojna - binomska tarifa) pa je naslednji: gospodinski aparati potrebujejo različne količine električne energije, ker imajo različne zmogljivosti. Za 100-litrski boiler na primer lahko računamo, da ima moč 1,2 kilovata; likalniki 1 kW, televizijski sprejemniki 0,2 kW, hladilniki 0,2 kW, štedilniki 1,6 kW. Družina, ki ima vse te naprave, potrebuje 4,2 kW moči. To pa le v primeru, da so vključene vse naprave hkrati. Če pa so naprave vključene izmenoma, je moč, ki je potrebna za njihovo obratovanje lahko manjša. Čim manjša je ta moč, tem bolj se pogodba sklenjena z »dvojno« tarifo izplača. Dvojna tarifa je namreč sestavljena iz dveh postavk: ustnovi ACEGAT bo plačeval koristnik stalno mesečno kvoto (pavšal), poleg tega pa nizjo tarifo za vsako kilovatro uro.

Stalna mesečna kvota bo toliko višja, kolikor večja bo zahtevana moč. Za moč do 1 kW bo treba plačevati na mesec 200 lir, do 1,5 kW 300, do 2,5 kW 500, do 4 kW 800, do 5 kW 100 in do 6 kW 1200 lir. Za vsako kilovatro uro, kolikor jih bo zaznamoval števec, bo treba doplačati po 13,10 lire (pravzaprav 13,54 lire, ker so zraven tudi raz-

kultura in življenje

RAZSTAVA KOROSKEGA SLIKARSTVA IN KIPARSTVA V LJUBLJANI

Pretekli četrtek so v Ljubljani odprli v Moderni galeriji umetnostno razstavo »Koroško slikarstvo in kiparstvo — mlada generacija«. Dogodek predstavljajo nov dokaz, kako se kulturni stiki med Koroško in Slovenijo čedalje bolj utrjujejo. S Koroškega so prišli na razstavo najvišji predstavniki deželnih oblastev, kakor predsednik koroškega zbora J. Sereinigg, deželni glavar F. Wenedig; nič manjši poudarek ni bil dan z jugoslovanske strani, saj so odprtju prisostvovali predsednik Izvršnega sveta Boris Kraigher, podpredsednik dr. Žolfa Vilfan, predsednik republiškega sveta za kulturo in prosveto G. Kocijancić in drugi veljaki. Glavar F. Wenedig je v svojem govoru izrazil zlasti željo, da bi se kulturna izmenjava tudi v bodoče poglabljala in nadaljevala ter prispevala k razumevanju med narodo in meji. Predsednik Kraigher je dejal, da je zlasti med sosednimi narodi nujna potreba, da se medsebojno spoznavajo. K temu lahko mnogo pripomorejo kulturne prireditve; dobro urejeni sosedski odnosi so najboljši način utrjevanja miru. Svoja dela razstavlja 20 slikarjev in 6 kiparjev.

IZROČITEV NOBELOVE NAGRADE ANDRICU. V nedeljo so v Stockholmu v prisotnosti kralja in kraljice slovesno izročili izbranim nagrajencem iz raznih strok Nobelove nagrade. Kakor znano, je letošnjo nagrado iz leploslovja prejel jugoslovanski pisatelj Ivo Andrić. Svečanost je v nedeljo zvečer prenašala tudi italijanska televizija.

VSA CAST PODJETNIM CESTARJEM. Ko je Trst 6. decembra proti večeru zajel silen vihar pomešan s sodo, je zamelo cesto od Sežane do Ljubljane. Cestarji so v najkrajšem času očistili cesto in jo posuli s peskom tako, da je bila že naslednjega dne zopet uporabna za promet; le tu pa tam je kakšno manjšo vozilo zdrknilo s ceste, ne da bi se poškodovalo.

KGODOVINA IDRJE IN TRST. Kakor smo zvedeli, je neumorni Ivan Mohorič, ki je že svojo knjigo o »železarstvu na slovenskem« vzbudil veliko pozornost zlasti med strokovnjaki pa tudi sicer v slovenski javnosti, zdaj napisal novo obsežno razpravo »Zgodovina idrijskega rudnika«. Obsega 30 tiskanih pol velikega oktava ter je tudi bogato ilustrirana. Knjigo je založili mestni muzej v Idriji. Za njeno politično, gospodarsko in socialno zgodovino Idrije od leta 1490 do 1960. Knjigo so natiskali v tiskarni »Primorskega tiska« v Kopru ter pride v najkrajšem času na knjižni trg. Ni dvoma, da bo knjiga zanimala tudi naše ljudi, saj zadeva deloma tudi zgodovino tržaške trgovine; med Trstom in Idrijo je obstajala dolgoletna trgovinska povezava.

PRVIH TRI STO LET SLOVENSKEGA CASNIKARSTVA

Dr. Fran Vatovec: »Slovenski časnik 1557-1843«. Založba »Obzorja« - Maribor, 1961, str. 264. Gre za prvo knjigo Vatovečeve zgodovine slovenskega časnikarstva, ki bo v dveh nadaljnjih knjigah podala zgodovinski razvoj slovenskega časnikarstva do konca prve svetovne vojne. Velja si zapomniti, da vsaj enkrat nismo Slovenci v zamudi, saj imajo le prav redki, tudi največji narodi, da srednjih in majhnih niti ne omenimo, že objavljeno zgodovino svojega časnikarstva. Vatovec, gorški rojak, ki ga je prva svetovna vojna pregnala s Primorskega na Stajersko, obravnava dobo od Trubarjevega »Ta slovenskega Kalendarja kar vselej terpi« v letu 1557 do Bleiweisovih »Kmetijskih in rokodelskih novic« v letu 1843. Poglavitni list v tej dobi Vodnikov »Ljublanske Novize« iz leta 1797 že pripadajo gospodarske vesti, tako na pr. žitne cene in gospodarske prilike doma in na tujem. Z zanimanjem pričakujemo nadaljevanje nadaljnjih dveh knjig, da dobimo zgodovino tudi slovenskega primorskega tiska.

»GOSPODARSTVO«

izhaja trikrat mesečno. — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Trst, ul. Geppa 9, tel. 38-933. — CENA: posamezna številka lir 30, za Jugoslavijo din 20. — NAROČNINA: letna 850 lir, polletna 450 lir, Pošt. ček, račun »Gospodarstvo« št. 11-9396. Za Jugoslavijo letna 700 din, polletna 350 din, za ostalo izozemstvo 3 dolarje letno. Naroča se pri ADIT, DRŽ. ZALOŽBA SLOVENIJE, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3/1, tek. račun šte. 600-143-375 — CENE OGLASOV: za vsak m/m višine v širini enega stolpca 50 lir. — Odgovorni urednik: dr. Lojze Berce. — Založnik: Založba »Gospodarstva«. — Tiskarna »Graphis« v Trstu.

UKREPI PROTI PONAREJEVALCEM MASLA

V zadnji številki našega lista smo poročali o dveh tvrdkah, ki so se bavile s širokopoteznim ponarejanjem masla. Zadnje dni je kemijski laboratorij iz Conegliana ugotovil, da se je tudi tvrdka »Gandolfi« pečala s ponarejevanjem masla. Zato je bila tudi ta prijavljena sodišču.

Goričani so zaradi te zadeve z maslom zelo ogorčeni in nekoje več kupovati masla, ki ga pridobivajo tožene tvrdke. Razne goriške tvrdke in tovarne, ki se bavijo z izdelovanjem živil, nabavljajo potrebne surovine proste carine. Obtožene tvrdke so tudi prejemale določene količine uvoženega masla, ne da bi plačevale carino. Posvetovali na komisija za »prosto ceno«, ki je predseduje industrije Crocetti, je na svoji zadnji seji sklenila priporočiti Goriški trgovinski zbornici, ki upravlja »Prosto ceno«, naj ukine obtoženim tvrdkam dobavo uvoženega masla brez carine. To maslo naj bi dali v prodajo drugim trgovcem na debelo. Vsaok ovoj masla, ki bi ga pa prodajali v trgovini na drobno, pa bi moral nositi oznako »blago proste cene«. To se bo izvedlo le, če bo trgovinska zbornica res uknila dobavo masla prostega carine toženim tvrdkam.

»GOSPODARSTVO«

izhaja trikrat mesečno. — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Trst, ul. Geppa 9, tel. 38-933. — CENA: posamezna številka lir 30, za Jugoslavijo din 20. — NAROČNINA: letna 850 lir, polletna 450 lir, Pošt. ček, račun »Gospodarstvo« št. 11-9396. Za Jugoslavijo letna 700 din, polletna 350 din, za ostalo izozemstvo 3 dolarje letno. Naroča se pri ADIT, DRŽ. ZALOŽBA SLOVENIJE, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3/1, tek. račun šte. 600-143-375 — CENE OGLASOV: za vsak m/m višine v širini enega stolpca 50 lir. — Odgovorni urednik: dr. Lojze Berce. — Založnik: Založba »Gospodarstva«. — Tiskarna »Graphis« v Trstu.

»GOSPODARSTVO«

izhaja trikrat mesečno. — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Trst, ul. Geppa 9, tel. 38-933. — CENA: posamezna številka lir 30, za Jugoslavijo din 20. — NAROČNINA: letna 850 lir, polletna 450 lir, Pošt. ček, račun »Gospodarstvo« št. 11-9396. Za Jugoslavijo letna 700 din, polletna 350 din, za ostalo izozemstvo 3 dolarje letno. Naroča se pri ADIT, DRŽ. ZALOŽBA SLOVENIJE, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3/1, tek. račun šte. 600-143-375 — CENE OGLASOV: za vsak m/m višine v širini enega stolpca 50 lir. — Odgovorni urednik: dr. Lojze Berce. — Založnik: Založba »Gospodarstva«. — Tiskarna »Graphis« v Trstu.

»GOSPODARSTVO«

izhaja trikrat mesečno. — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Trst, ul. Geppa 9, tel. 38-933. — CENA: posamezna številka lir 30, za Jugoslavijo din 20. — NAROČNINA: letna 850 lir, polletna 450 lir, Pošt. ček, račun »Gospodarstvo« št. 11-9396. Za Jugoslavijo letna 700 din, polletna 350 din, za ostalo izozemstvo 3 dolarje letno. Naroča se pri ADIT, DRŽ. ZALOŽBA SLOVENIJE, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3/1, tek. račun šte. 600-143-375 — CENE OGLASOV: za vsak m/m višine v širini enega stolpca 50 lir. — Odgovorni urednik: dr. Lojze Berce. — Založnik: Založba »Gospodarstva«. — Tiskarna »Graphis« v Trstu.

»GOSPODARSTVO«

izhaja trikrat mesečno. — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Trst, ul. Geppa 9, tel. 38-933. — CENA: posamezna številka lir 30, za Jugoslavijo din 20. — NAROČNINA: letna 850 lir, polletna 450 lir, Pošt. ček, račun »Gospodarstvo« št. 11-9396. Za Jugoslavijo letna 700 din, polletna 350 din, za ostalo izozemstvo 3 dolarje letno. Naroča se pri ADIT, DRŽ. ZALOŽBA SLOVENIJE, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3/1, tek. račun šte. 600-143-375 — CENE OGLASOV: za vsak m/m višine v širini enega stolpca 50 lir. — Odgovorni urednik: dr. Lojze Berce. — Založnik: Založba »Gospodarstva«. — Tiskarna »Graphis« v Trstu.

»GOSPODARSTVO«

izhaja trikrat mesečno. — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Trst, ul. Geppa 9, tel. 38-933. — CENA: posamezna številka lir 30, za Jugoslavijo din 20. — NAROČNINA: letna 850 lir, polletna 450 lir, Pošt. ček, račun »Gospodarstvo« št. 11-9396. Za Jugoslavijo letna 700 din, polletna 350 din, za ostalo izozemstvo 3 dolarje letno. Naroča se pri ADIT, DRŽ. ZALOŽBA SLOVENIJE, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3/1, tek. račun šte. 600-143-375 — CENE OGLASOV: za vsak m/m višine v širini enega stolpca 50 lir. — Odgovorni urednik: dr. Lojze Berce. — Založnik: Založba »Gospodarstva«. — Tiskarna »Graphis« v Trstu.

»GOSPODARSTVO«

izhaja trikrat mesečno. — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Trst, ul. Geppa 9, tel. 38-933. — CENA: posamezna številka lir 30, za Jugoslavijo din 20. — NAROČNINA: letna 850 lir, polletna 450 lir, Pošt. ček, račun »Gospodarstvo« št. 11-9396. Za Jugoslavijo letna 700 din, polletna 350 din, za ostalo izozemstvo 3 dolarje letno. Naroča se pri ADIT, DRŽ. ZALOŽBA SLOVENIJE, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3/1, tek. račun šte. 600-143-375 — CENE OGLASOV: za vsak m/m višine v širini enega stolpca 50 lir. — Odgovorni urednik: dr. Lojze Berce. — Založnik: Založba »Gospodarstva«. — Tiskarna »Graphis« v Trstu.

»GOSPODARSTVO«

izhaja trikrat mesečno. — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Trst, ul. Geppa 9, tel. 38-933. — CENA: posamezna številka lir 30, za Jugoslavijo din 20. — NAROČNINA: letna 850 lir, polletna 450 lir, Pošt. ček, račun »Gospodarstvo« št. 11-9396. Za Jugoslavijo letna 700 din, polletna 350 din, za ostalo izozemstvo 3 dolarje letno. Naroča se pri ADIT, DRŽ. ZALOŽBA SLOVENIJE, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3/1, tek. račun šte. 600-143-375 — CENE OGLASOV: za vsak m/m višine v širini enega stolpca 50 lir. — Odgovorni urednik: dr. Lojze Berce. — Založnik: Založba »Gospodarstva«. — Tiskarna »Graphis« v Trstu.

»GOSPODARSTVO«

izhaja trikrat mesečno. — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Trst, ul. Geppa 9, tel. 38-933. — CENA: posamezna številka lir 30, za Jugoslavijo din 20. — NAROČ

TRŽNI PREGLED

Italijanski trg

Italijanski trg z zelenjavo in sadjem je vedno dobro založen in kupevanje je zelo živahno tako z zelenjavo kot tudi s sadjem. Trg z žitaricami je v preteklem tednu nekoliko nazadovolj; kuruza je znižala svojo ceno, istotako so cene ničke pri ostalih žitaricah, pač pa se kupoprodaja z moko razvija ugodno. Povpraševanje po maslu je še vedno živahno in cene se držijo čvrsto. Tudi trg s sirom je živ, vendar pa brez posebnih sprememb glede cene. Trg z govejo živino je v glavnem miren, cene težijo navzdol. Boljše se prodaja prasiči zaradi večjega zanimanja s strani kupecv. Perutnina se prodaja vedno dobro; to velja tudi glede jaje. Trg z vinom je živahen in cene se držijo dobro. Največ zanimanja vlada za namizna vina srednjih vrst. Gibanje cen olja ni enotno; tako smo zabeležili nižje cene olja za industrijsko uporabo, čvrste cene oljčnega olja, zmerne cene semenskega jedilnega olja.

KAVA

TRST. Navajamo cene za kg ocarinjen kave: **Brazilska kava:** Pernambuco 3, 17/19 1210, Santos Fancy 18 1310, Victoria V 18/19 1185; **Srednjeameriška kava:** Ecuador extra superior 1200, Haiti naravna XXX 1265, Kostarika 1370; **Arabska in afriška kava:** Gimmia 1240, Moka Hodeidah št. 1 1290; **Indonezijska in malajska kava:** AP/1 975, AP special 985, Rob EK/1 3-5% 940, Rob EK/1 1-2% 960, Rob EK/3 10-12% 915; Slo-nokošena obala 965 lir za kg.

POPER

TRST. Sarawak črni special London quality 280-282 šilingov za cwt. cif. ja-dranska pristančiska; Sarawak bel 345 do 348 šil. pod istimi pogoji; Tellicherry garbled crv. 325-326 šil. za cwt, vkrcanje v januarju (nov pridelek); Tellicherry extra bold po 10 šil. več, pod istimi pogoji; Muntok 355-356 šil. za cwt. vkrcanje nov-dec.; Malabar 315 do 316 šil. za cwt. takojšnje vkrcanje; črni brazilski poper 305-307 šil. za cwt. vkrcanje dec-jan., cif. jadransko pristančisce; beli brazilski poper po 397 šil. za kg.

SLADKOR

TRST. Angleški rafiniran sladkor grana po 33,50 funt šterling za tono, cif. Trst v vrečah iz jute proti takojšnji izročitvi; češkoslovaški sladkor grana srednje vrste 48 lir za kg, v vrečah iz jute, f.c.o železniški voz na poti v Trst; fin češkoslovaški granulate superior po 51,50 lir pod istimi pogoji, češkoslovaški fin super extra po 395 frankov za stot, v vrečah iz jute, dostava cif. Trst; francoski Saint Louis 51,50 lir za kg, v vrečah iz papirja, f.c.o železniški voz Ventimiglia; francoski cristallise Paris št. 45,50 lir za kg, v vrečah iz in po 46,50 lir za kg v vrečah iz jute.

LES

TRST. Navajamo cene za avstrijski rezan les, postavljen na mejo, neocarinarjen. **Smrekov rezan les:** I-II širok 31-33.000, 0-III širok 26-28.000, 0-IV širok 25-26.500, III-IV širok ali ozek 22 do 23.000, IV širok ali ozek 19.500 do 21.000, tramovi 25.500-26.500, les krajših mer izpod 4 m 19-20.000, izpod 3 m 15 do 17.000, tramovi po običajni Trste 14 do 15.000. **Macesnov les:** I-II 32.500 do 34.500, I-II-III 28-29.500, III 22.500 do 24.500. **Borov les:** I-II 31-33.000, I-II-III 25-26.000, III 18-20.000 lir za kubični meter.

ZELJENJAVA IN SADIJE

MILAN. Cene veljajo za kg, vstevši embalažo. Rumene pomaranče 60-80, merk. 50-70, taroki extra 130-150, I. 100 do 120, kaki iz Romagne 70-85, jabolka Abbondanza I. 40-55, merk. 40-55, deliciozna extra 115-125, I. 60-95, Jonathan I. 80-105, renete extra 100-110, hruske mer-kantile 60-80, kaiser extra 140-150, I. 100 do 125, belo grozdje I. 140-175, mandarine extra 120-140, I. 65-85, limone I. 70-85, Suh česen 250-350, kuhana pesa 60-80, erberte 70-80, karčofi 50-110 lir kos, korenje krajevnega pridelka 70-100, od drugod 70-75, cvetača 50-85, zelje 30-50, repa 50-55, čebula 50-60, olupljena čebula v vrečah 120-160, dišča zelišča 250 do 300, koromač 35-70, cikorija 40-60, solata trokoder 70-150, uvožen krompir binthije 39-44, Majestic 39-41, okrogel krompir Berlin 32-33, peteršilj 70 do 100, zelena 40-80, špinaca 50-80, buče 50-55 lir za kg.

ZITARICE

MILAN. Cene veljajo za stot, f.c.o železniški voz v Milanu, trošarina in prometni davek nevracunana. Fina meha-ka pšenica 6950-7100, dobra merkantile 6700-6800, merkantile 6600-6650, trda meha-ka pšenica dobra merkantile 8600 do 9100, Manitoa 8400-8500; krušna moka tipa »0« 8500-11.000, tipa »0« 8800-9100, tipa »1« 8400-8500, moka za testenine tipa »0« 9000-9300, fina domača kuruza

1510-5250, navadna kuruza 4025-4100, uvožena kuruza »Plata« 4550-4575, kuruza moka 6600-6700, domača kuruza moka 4850-4950; domača rž 4800-4850, uvožena 4700-4750, uvožen ječmen 4600 do 4650, domač oves 4200-4300, uvožen 4550-4600, uvoženo proso 4100-4150. Ne-olusčen riž arborio 7800-8300, violone 8300-9000, carnaroli 10.500-12.000, Vercelli 8000-8400, R. B. 8300-8600, Rizotto 8100 do 8400, P. Rossi 8100-8300, Maratelli 7500-7900, Stirpe 1363 7000-7300, Ardizzone 7100-7400, Ballilone 6800-7000; olusen riž Arborio 13.700-14.000, violone 15.400 do 16.000, carnaroli 21-22.000, Vercelli 20-21.000, R. B. 14-14.300, Rizotto 13.800 do 14.000, Maratelli 13.400-13.600, Stirpe 136 11.300-11.500, Ballilone 10.900-11.100, P. Rossi 13.500-13.800, Ardizzone 11.600 do 11.900 lir za stot.

OLJE

MILAN. Cene veljajo za stot, f.c.o železniški voz v Milanu, trošarina in prometni davek nevracunana. Oljčna seme-na: tropine 3300-3450, laneno seme 11.200-11.700, kuruza 4800-5000, riž 3600 do 3700. Olje iz surovih semen: iz zemeljskih lesnikov 34.400-34.600, iz sonč-nic 34.100-34.300, iz kuruze 30.800-31.000, iz soje 33.200-33.300, iz tropin 31.900 do 32.100, iz navadnega kokosa 18.800 do 19.000, iz industrijskega lana 27.300 do 27.500, iz industrijskega ricinusa 33.000 do 34.000. Semensko olje iz zemeljskih lesnikov 37.700-37.900, iz sončnic 37.000 do 37.200, iz soje 36-36.600, semensko jedilno olje I. 36.700-36.900, navadno 35.300-35.300. Oljčno olje »lampante« s 4% oljčne kisline 45.800-46.000 retificirano 51.500-51.700 lir za stot.

PERUTNINA IN JAJCA

MILAN. Živi domači piščanci extra 850-860, domači piščanci I. 700-750, na-vadni piščanci 300-350, zaklani domači piščanci izbrani 900-1000, zaklani doma-či I. 850-860, II. 320-370, uvoženi zmzr-njeni piščanci iz Madžarske 400-500, ži-ve domače kokoši 570-630, uvožene zmzr-njene 350-370, zaklane domače ko-koši 850-950, sveže uvožene kokoši za-klane v Italiji 500-600, uvožene zmzr-njene kokoši 450-550, živi kapuni 800 do 900, zaklani 1050-1200, žive pegate 820-870, zaklane 950-1100, zaklani golobi I. 1100-1200, II. 1000-1100, žive pure 620 do 720, zaklane 800-950, živi purani 500 do 540, zaklani 600-750, uvoženi zmzr-njeni purani 400-520, žive guse 450-470, zaklane 480-600, žive race 430-450, zakla-ne 450-550, živi zajci 400-450, zaklani s kožo 520-630, brez kože 570-680. Sveža domača jajca I. 40-41, II. jajce, navadna domača jajca 37-37,50, uvožena ožiga-sana jajca 22-24,50 lir za jaje.

MLEČNI IZDELKI

LODI. Cene veljajo za kg, prodaje na debelo, trošarina in prometni davek nevracunana, brez embalaže, f.c.o skladišče. Maslo iz centrifuge 885-895, lo-bardsko maslo 815-825, domače maslo 825-835, emilijsko 790-810, maslo iz slad-ke smetane 780-790; sir reggiano pro-izvodnje 1959 840-870, proizv. 1960 690 do 730, grana iz Lodijske proizv. 1959 800 do 820, proizv. 1959/60 730-750, proizv.

1960 680-710, proizv. 1960-61 590-610, grana svež 450-455, postan 460-500, sbrinz svež 470-490, postan 560-580, emmenthal svež 540-550, postan 620-640, originalni švicarski emmenthal 710-730, provolone svež 530-540, postan 590-620, italico svež 450-460, postan 520-530, crescenza svež 340-370, postan 470-480, gorgonzola svež 340-345, postan 550-590, taleggio svež 400 do 410, postan 520-550 lir za kg.

ZIVINA ZA REJO IN ZA ZAKOL

CREMONA. Živina za zakol: voli 280 do 300 lir za kg žive teže, biki I. 280 do 300, II. 220-240, krave I. 220-240, II. 130-150, junci 280-300, teleta I. 560-610, II. 380-400, III. 260-300; žrebeta I leto stara 250-270, neodstavljen žrebeta 310 do 330, konji 180-200; neodstavljeni pra-šiči 18-20 kg težki 570-600, 20-40 kg 450 do 500, 40-60 kg 410-440, 60-80 kg 380 do 400, 80-100 kg 350-370, zreli prašiči 100-120 kg težki 3335-340, 120-150 kg 335 do 340, 150-180 kg 340 lir, čez 180 kg težki 340-345 lir za kg.

VINO

PADOVA. Rdeče furlansko vino 600 do 640 lir stop/stot, rdeče Merlot 610 do 670, rdeče Raboso 550-640, Clinton 620-650, belo vino Piave 690-700, belo Soave 640-670, navadno vino Valpolicella 600-650, finešje 650-670, rdeče emilijsko vino 550-580, belo vino iz Romagne 550-600, rdeče 550-570, rdeče vino iz Mark 550-580, belo 560-600, belo vino Sansevero 550-570, rdeče 470-510, belo vino Martina Franca 550-570, rdeče fil-trirano vino iz Brindisija 9000-9500 lir stot, Malvazija in moškat 9000-9500 lir stot.

KONSERVIRANA ŽIVILA

MILAN. Dvakrat koncentrirana para-diznikova mezza v skatlah po 5 kg 155 do 170 lir kg, v skatlah po ½ kg 180 do 190, trikrat koncentrirana paradiz-nikova mezza v skatlah po 5 kg 165 do 180, po ½ kg 195-215, v tubah po 200 g 50-60 lir tuba, olupljeni paradiz-niki v skatlah po 1200 g 110 do 120 lir skatla, po 500 g 58-65, po 300 g 38-40 lir skatla. Grah v skatlah po 1 kg in ½ kg 150-160, fižol v skatlah 190-210, gobe v kislu v skatlah po 5 kg 1800 do 2000, čebulice v kislu 260-290, kumarice v kislu 300-320, rdeča in rumena papri-ka 200-210, Fina marmelada v skatlah po 5 kg 210-220, marmelada iz jabolk in sliv 170-180, breskve v sirupu 310 do 320 lir kg. Tuna v oljčnem olju 920 do 1020 lir kg, tunina 600-630, skuše 600 do 640, sardine v olju 430-460 lir kg.

PAPIR IN LEPENKA

TURIN. Navaden satiniran tiskarski papir 16.500-18.000, navaden pišarniški papir 17-18.500, trikrat klejen papir za srednje vrste 23.500-26.500, velina za ko-registre 21.500-23.500, pišarniški papir plje 42.44.000, risarski papir 49-52.500, beli pergamin 23.500-25.000, srebrn pa-pir 34.500-336.500, navaden kartončin bel ali barvan 30-32.500, tipa »Bristol« 34.500-39.500, navadna siva lepenka 8000 do 9000, »triple« bela 13-14.500, papir za embalažo 14.500-17.500 lir stot.

MEDNARODNA TRŽIŠČA

CHICAGO	20.11.61	27.11.61	11.12.61
Pšenica (stot. dol. za bušel)	202 3/4	205	205 1/2
Koruza (stot. dol. za bušel)	109 1/4	110 3/8	107
NEW YORK			
Baker (stot. dol. za funt)	31	31	31
Cin (stot. dol. za funt)	123 50		121 50
Svinec (stot. dol. za funt)	9 80	10	10 05
Cink (stot. dol. za funt)	11 50	11 50	12
Aluminij (stot. dol. za funt)	24	24	24
Nikelj (stot. dol. za funt)	81 25	81 25	81 25
Bombaž (stot. dol. za funt)	35 60	35 60	35 60
Zivo srebro (dol. za steklenico)	192	190	191
Kava »Santos 4« (stot. dol. za funt)	34 1/2	34	34 1/4

LONDON	22.9.61	22.9.61	23.1.
Baker (funt. šter. za d. tono)	229 3/4	229 1/4	231
Cin (funt šter. za d. tono)	966	956	951
Cink (funt šter. za d. tono)	67 1/4	70 3/4	71
Svinec (funt šter. za d. tono)	58 1/4	61 3/4	61

SANTOS	752	764	790
Kava »Santos De« (kruzejrov za 10 kg)			

Na londonski borzi je cena čina ra-lio nazadovala, medtem ko je baker ohranil razmeroma čvrsto ceno. Kav-čuk se še vedno dobro prodaja; ce-na bombaža se je po daljšem pre-sledku ustavila. Volna gre dobro od rok; njene cene se dvigajo. Sladkor je popustil na vseh mednarodnih tr-žiščih, medtem ko se cene kakava po-sod dvigajo.

ZITARICE

MILAN. Cene veljajo za stot, f.c.o železniški voz v Milanu, trošarina in prometni davek nevracunana. Fina meha-ka pšenica 6950-7100, dobra merkantile 6700-6800, merkantile 6600-6650, trda meha-ka pšenica dobra merkantile 8600 do 9100, Manitoa 8400-8500; krušna moka tipa »0« 8500-11.000, tipa »0« 8800-9100, tipa »1« 8400-8500, moka za testenine tipa »0« 9000-9300, fina domača kuruza

SLADKOR, KAVA, KAKAO

Na newyorški borzi je cena sladkor-ja nazadovala od 2,55 na 2,48 stotinke dolarja za funt proti takojšnji izročitvi. To nazadovanje je toliko bolj čudno, ker vse kaže, da bo pridelek 1961/62 manjši kakor pridelek 1960/61. Cena kave je v pogodbi »M« nazadovala od 39,75 na 39,30 stotinke dolarja za funt. Kakao je napredoval od 25,60 na 26,06 stotinke dolarja za funt proti takojš-nji izročitvi. Zahodnoafriški urad za kakao je ohranil visoke cene za nov pridelek.

VLAKNA

V New Yorku je ostala cena bom-baža neizpremenjena pri 35,60 stotinke dolarja za funt proti takojšnji izročitvi. Ameriško ministrstvo za kmetijstvo ce-ni letošnji pridelek bombaža na 14 mi-lionov 304.000 bal. Lanski pridelek je znašal 14.272.000 bal. Letos so znašale površine zasejane z bombažem 15 mi-lionov 686.000, lani pa 15.309.000 arov. Cena volne vrste suint je v New York-u napredovala od 122 na 122,5 stotin-ke dolarja za funt proti takojšnji izro-čitvi. V Londonu je vrsta 64's B ohrani-la prejšnjo kotacijo 98 penitev za funt. V Roubaux (Francija) je cena napredovala od 12,90 na 12,95 franka za kg. V Ameriki cenijo proizvodnjo volne za sezono 1961/62 na 5,66 mil-lionov funtov.

KAVČUK

Na londonski borzi je vrsta RSS na-predovala od 22,5/16 - 22,7/8 na 22,7/16 do 22,5/8 penija za funt proti takojšnji izročitvi. V New Yorku je cena napre-dovala od 27,60 na 27,75 stotinke do-larja za funt proti izročitvi v januar-ju. Velika Britanija je razprodala 745 ton kavčuka iz svojih strateških za-kladov, Amerika pa v samem novembru 4.282 ton. Svetovna proizvodnja suro-vega kavčuka je v prvih 8 mesecih le-tos dosegla 1.365.000 ton, ter je bila za 17.500 ton višja od potrošnje.

KOVINE

Na londonski borzi so zabeležili na-slednje kotacije: baker 229 (prejšnji te-den 228 1/2) funta šterlinga za tono (1016 kg); cin 949 (958); svinec 605/8 (61) in cink 705/8 (72); v New Yorku so bile cene naslednje: baker 2973 (2947), svinec 10,125 (10), cink št. Lou-ise 11,50 (neizpr.), antimon Laredo 28 do 28 1/2 stotinke dolarja za funt; lito železo 66,44 dolarja za tono, Buffalo 67 (prejšnji teden 66), staro železo vp-rečeno tečaj 34,17 (32,83), žuto srebro v jeklenkah po 76 funtov 190-193 (prejš-nji teden 189-190) dolarjev jeklenka.

CENE ŽIVIL SE DVIGAJO

Mednarodna organizacija za prehra-no in kmetijstvo FAO poroča, da so se cene živilom povišale za 20% v 28 državah. Podatki upoštevajo položaj v 68 državah, in sicer od leta 1953 do le-ta 1960. Cene so nazadovale samo v 7 državah ter so se nekoliko dvignile v ostalih 33 državah. V Latinski Ame-riki in na Daljnem vzhodu so cene po-skočile kar za 33%.

Poročilo pravi, da se hitreje dvigajo cene živilom v nerazviti državah v primerjavi z razvitimi. Lani je bila iz-prememba cen živilom v zahodni Ev-ro-pi in v Združenih ameriških drža-vah samo malenkostna. Čeprav so v Latinski Ameriki preprečili inflacijo, cene v nekaterih državah še vedno na-glo napredujejo. V Urugvaju so cene živilom poskočile lani za 58%, za 44% pa potrošnemu blagu sploh. V Burmi so se povišale za 20%, na Japonskem za 4%, medtem ko so ostale v Pakista-nu neizpremenjene.

Mednarodni sejmi 1962

Sejmi Gospodarskega razstavišča

13. — 21. I. 1962 VII. mednarodni sejem konfekcije, modnih tkanin in strojev za tekstilno in konfekcijsko industrijo, obutve, usnja in usnjene galanterije »MODA 1962«.

11. — 20. V. 1962 »ALPE-ADRIA«, sejem obsejne blagovne izmenjave.

2. — 10. VI. 1962 IV. mednarodni lesni sejem.

25. VIII. — 2. IX. 1962 VIII. mednarodni sejem vin, žganij pijač, sad-nih sokov in opreme.

13. — 21. X. 1962 IX. mednarodni sejem »SODOBNA ELEKTRONIKA«.

Moda in tehnika v Beogradu

Na nedavni beograjski prireditvi »Mo-da v svetu«, ki se je je udeležilo 305 jugoslovanskih in 187 tujih razstavljav-cev iz 14 držav, si je sledilo 9 »med-narodnih« modnih večerov. Na te pri-reditve je prišlo nepričakovano mno-go ljudi, tako da je uspeh presegal pri-čakovanja organizatorjev. Velik uspeh je imela tudi sama razstava tkanin in izdelanih oblačil. Skoraj vse blago, ki so ga razstavili tuji razstavljalci, je bilo odpuščeno in bo kmalu na pro-daj v jugoslovanskih trgovinah.

Zanimiva je izjava g. V. Vojčehov-skega, poljskega gospodarskega svetni-ka v Beogradu; svetnik je poudaril, da Poljaki pozorno sledijo jugoslovanske-mu tržišču s tkaninami. Največje polj-sko izvozno podjetje »Ceteb« je na se-jmu v Beogradu predstavil jugoslovans-kim potrošnikom vrsto volnenih, bom-bažnih, lanenih in umetnih tkanin, medtem ko je podjetje »Moda Polska« prodrlo s svojimi najnovejšimi modeli.

Uprava beograjskega velesejma je že izdelala načrt za sejemске priredit-ve v prihodnji sezoni. Od 23. maja do 5. junija bo VI. mednarodni sejem teh-nike; sejem mode pa bo od 13. do 21. oktobra.

Medtem so bili objavljeni dokončni podatki o uspehu V. mednarodnega se-jma tehnike, ki je bil v Beogradu v preteklem avgustu. Obseg vseh kupčij, sklenjenih na sejmu, je dosegel 124 mi-lijard dinarjev, od tega 7 milijard u-voznih in 9 milijard izvoznih poslov; ostalo odpade na notranjo trgovino. Med tujimi udeleženci so največ kup-čij sklenili Italijani, nato vzhodni in zahodni Nemci, Angličji itd. Največ ju-goslovanskega blaga so nakupile Sov-jetska zveza, Madžarska, Turčija in Finska.

VI. Mednarodni sejem tehnike bo v Beogradu od 22. maja do 5. junija pri-hodnjega leta. Predvidevajo, da se bo število tujih udeležencev še povečal v primerjavi z lanskim letom. Tudi šte-vilno obiskovalcev se bo po vsej verjet-nosti še dvignilo; letošnji sejem si je ogledalo 836.000 ljudi.

Uspešne pobude Padove

Uprava padovanskega velesejma z zadoščanjem ugotavlja, da se je ob-nesla zamisel, da bi v prostorih sejm-išča priredila razstavo rabljenih in novih čolnov ter rabljenih avtomobil-skih prikolic. Mesec dni po odprtju teh razstav se že kažejo prvi znaki, da se je bila zamisel posrečena in da se zanimanje za obe prireditvi čeda-lje bolj razširja. Na sejmišče prihaja razmeroma malo obiskovalcev -- radovednečev, zato pa je toliko več kupecv. Ti so proti pričakanju odku-pili že veliko število čolnov in roulot, tako da je morala uprava po-skrbeti za nove, da bi razstavi ni pre-stor ne ostal prazen. Kupci namreč lahko pri priti odpeljejo odkupljen čoln ali roulot.

Nepričakovano mnogo poslov je bi-lo sklenjenih za nakup jadrnic, oprem-ljenih ali brez pomožnega pogonske-ga stroja. V bodoče namerava uprava pado-vanskega velesejma organizirati Zgo-dovinsko razstavo pomorskega mode-liranja, ki bo obsegala okoli 500 mo-delov; ti bodo predstavljali razvoj ladjarstva od začetka do danes. Pri organizaciji del bodo sodelovali vo-jaska mornarica, društvo Aldebaran iz Trsta in druga društva. Razstava, ki ji bodo odprli te dni, se bo zaklju-čila 31. januarja 1962.

Dunajski velesejem spomladi

Spomladanski velesejem v prihod-njem letu bo od 11. do 18. marca. Ka-kor je bilo napovedano, bo za to pri-ložnost že dokončana velika nova raz-stavna dvorana, ki jo gradijo na raz-širjenem razstavišču. Ker bo dunaj-ski velesejem prihodnje leto slavil 75 letnico svojega obstanka, bodo novo dvorano imenovali »jubilejno« (Jubi-laumshalle). V dolgi »severnici« dvo-rani (Nordwesthalle) bodo razstav-ljali pohištvo.

„VISTA“

TRST, Ul. Carducci 15, tel. 29-456 Bogata izbira načrtov, dalj-nogledov, šestil, računal in po-treščin za višje šole, toplomerov in fotografskega materiala.

AUTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

A. POŽAR

TRST - ULICA MORERI ŠT. 7 Tel. 28-373

Provozujemo vsakovrstno prevoze za tu in inozem-stvo. — Postrožna hitra. — Cene ugodno

BESTI - ŠPEDICIJA

Železniška postaja Casa Rossa - Tel. 55-33

GORIZIA

Vestnik KMEČKE ZVEZE

Ali ima zemlja dovolj apna?

Ze ob raznih priložnostih smo ome-nili, kakšno vlogo ima apno v kme-tijskem gospodarstvu in da ga naši zemlji večkrat primanjkuje. Koristi apna so mnogoštevne in zaslužijo, da se z njimi malo sez